

VINERI • 29 APRILIE 2011 • ANUL LXI NR. 17

FOAIA

FONDAT ÎN 1951

românească

86 FETIȚE

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

www.foaia.hu / foaia@foaia.hu

Scrisoare către un prieten care mă vrea mândră!
„Cartea va rămâne carte, chiar și în lumea digitalizată...”
Icoana ne arată cât de frumos și simplu se poate vorbi despre Dumnezeu...

CALENDAR ORTODOX

2 mai, luni – Aducerea moaștelor Sf. Atanasie cel Mare.
3 mai, marți – Sf. Mc. Timotei și soția sa Mavra; Sf. Mc. Diodor și Rodopian, diac.; Cuv. Teodosie.
4 mai, miercuri – Sf. Mc. Pelaghia; Cuv. Valerian.
5 mai, joi – Sf. M. Mc. Irina; Sf. Mc. Neofit, Gaie și Gaian.
6 mai, vineri – Sf. și Dreptul Iov; Cuv. Mamant, Pahomie și Ilarion.
7 mai, sâmbătă – Arătarea semnelor Sf. Cruci pe cer la Ierusalim; Sf. Mc. Acachie și Codrat.
8 mai, duminică – † Sf. Apostol și Evanghelist Ioan; Cuv. Arsenie cel Mare.

Foaia a scris...

Acum 40 de ani

„De la tovarășul Péter Kiss, unul dintre cei mai des-
toinici conducători ai cooperativei de achiziționare a
produselor agricole – legume și zarzavaturi – din oră-
șelul Șercad am aflat că primul transport de ridichi și
salată l-au întocmit din marfa achiziționată de la pro-
ducătorii din Micherechi: 300 de legături de ridichi și
350 mii căpățâni de salată. După acesta va urma livra-
rea castraveților, apoi a ardeiului. La Micherechi se află
cea mai tare asocierie a producătorilor de legume și
zarzavaturi și, ca atare, și statul îi ajută mult. Se dă
credite, folii de polietilenă etc. Spre folosul comunei și
al statului, la Micherechi rar ogradă unde nu vezi sere
și răsadnițe. Zicala: săraci în țară bogată aici poate fi
modificată: bogați în sat cu pământ bogat. Hărnicia
oamenilor de la Micherechi – despre care am mai scris
– devine cunoscută în toată țara.” (Micherechiul pe lo-
cul întâi..., autor: I., Foaia Noastră, Nr. 9, 1 mai 1971,
pag. 7)

Acum 30 de ani

„Acuma se fac ultimele retușări ale sălii festive noi
de oficiere a căsătoriilor la Sfatul comunal din Chitig-
haz. Anterior sala aceasta a fost sediul bibliotecii co-
munale. Cu o mică transformare – destul de ieftină – a
sălii, aceasta a devenit cea mai reprezentativă sală a
căminului cultural, frumos aranjată, și pe perete cu o
mare foto-tapetă de efect.” (Am fotografiat la Chitig-
haz..., autor: V. M., Foaia Noastră, Nr. 17, 26 aprilie
1981, pag. 3)

Acum 10 ani

„De la bunica știu că ea, de pildă, a venit aici împre-
ună cu părinții ei, în anul 1890. Dar nu numai familia
noastră a venit, ci și alți români aveau obiceiul să um-
ble aici la muncă. Veneau în timpul verii din Munții Bi-
horului, Munții Aradului, de pe la Șiria, să lucreze pe
pământurile gazdelor nemți. Au fost sezonierii. Veneau
primăvara și toamna se întorceau acasă. Apoi, treptat-
treptat, nemții de aici s-au înstărit, în apropierea pă-
mânturilor au ridicat grajduri pentru animale și locuin-
țe pentru oameni și, fiind mulțumiți cu sezonierii, ro-
mâni, i-au îndemnat să rămână aici tot anul, deci și
iarna, pentru a îngriji animalele.” (De prunc am învățat
să cânt la drâmbă, autor: Adam Bauer, Foaia româ-
nească, Nr. 16, 20 aprilie 2001, pag. 11)

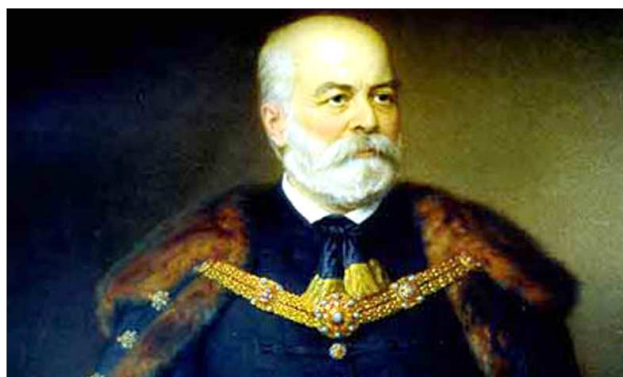
Budapesta

Parastas pentru marele mecena
Emanuil Gojdu

Săptămâna Luminată se
încheie cu Duminica Tomii,
căreia în popor i se mai

spune și Paștele Mic. În
această duminică, pe 1
mai, la Capela Ortodoxă

Română din Capitală, după
Sfânta Liturghie oficiată de
protopopul Marius Ma-
ghiaru și protosingel
David Pop, se va ține un
parastas pentru pomenirea
marelui mecena al neamu-
lui românesc din Ungaria
și Transilvania, Emanuil
Gojdu. Credincioșii prezenți
la biserică se vor deplasa
apoi la cimitirul Kerepesi,
la mormântul familiei
Gojdu, pentru a face și aco-
lo o scurtă slujbă de po-
menire și pentru a depune
coroane de flori. A.B.

Slujire arhierească și conferință preoțească

În contextul Anului
omagial al Sfântului Botez
și al Sfintei Cununii, în ca-
drul Episcopiei Ortodoxe
Române din Ungaria, în
ziua de 7 mai, la Budape-
sta, va avea loc o conferin-
ță preoțească. La Capela
Ortodoxă Română din Bu-
dapesta va fi săvârșită
Sfânta Liturghie Arhiereas-
că de către Preasfințitul
Părinte Episcop Siluan, în
fruntea unui sobor format
din clericii Episcopiei Orto-

doxe Române din Ungaria,
după care va urma confe-
rința cu tema „Taina Sfân-

tului Botez”, susținută de
protosinghel David Pop și
preotul Petru Pușcaș. A.B.

Jula

Înscrieri la grădiniță

În zilele de 2-3 mai vor
avea loc înscrierile la Gră-
dinița Românească din
Jula. Grădinița din strada
Galamb din Jula așteaptă
înscrierea copiilor între

orele 8.00-17.00, copilașii
înscriși devenind din sep-
tembrie membrii grupelor
Ursulețul, Veverița, Păpă-
ruga sau Fluturașul.

R.P.

Din fototeca de 60 de ani a Foaiei românești

Ilie Ivănuș, profesor și scriitor din Jula, în mijlocul elevilor de la „Bălcescu”, în anul 1975

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică
pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia româ-
nească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă:
De Ziua Mamelor (foto: Rita Pătcăș)

Scrisoare către un prieten care mă vrea mândră!

De câteva săptămâni, subiectul acesta, cu mândria, se tot reia în discuțiile noastre, acum cred că s-a maturat suficient ca să fie public și sper că nu vei fi mănios din cauza acesteia!

Te-a surprins și te-a marcat declarația mea, am observat, și-mi ceri repetat să nu mai afirm că „Eu, mândrie de român nu am!”

Să-mi fabric una? Nu cred că pot, și iată de ce:

„Sunt mândru de faptul că sunt român!” – această afirmație eu am auzit-o spusă cu o anumită seriozitate numai în ultimii 20 de ani, adică de când viețuiesc printre românii din Ungaria. „Acasă”, în perioada copilăriei și a tinereții mele, am ascultat-o de sute de ori, enunțată cu emfază pe la televizor, am citit-o în manuale, am auzit-o cântată, recitată, declamată. N-am simțit-o, însă, decât arareori cu adevărat. Atât de mare era contrastul dintre încercătura cu vântului „mândrie” și realitatea înconjurătoare. Nu mai detaliez de ce, așa erau vremurile, cu multă demagogie și fățarnicie. Și frică.

Apoi, am ajuns în Ungaria și am auzit-o rostită de maghiari și de români – dar și de țigani, homosexuali și alții – deopotrivă, de fiecare dată cu referire la etnonimul (sau alt nume predicativ) corespunzător. Am învățat repede ceea ce îmi expui și tu: că maghiarii sunt un popor mândru și accentuează această definiție identitară care le conferă superioritate, ca pe o concluzie sau ca pe o reacție de apărare sau de motivare a unui tip de existență sau de gândire: „Büszke vagyok!” Până la urmă, le stă și bine!

Din gura românilor, însă, nu mi-a plăcut cum sună! E ca o haină de împrumut, nepotrivită, prea mare sau prea mică, străină și nefirească.

Îmi spune cineva că e mândru fiindcă e român! Ce s-ar face, cum ar reacționa, dacă l-aș întreba: de ce? Ar zice că pentru istoria noastră, pentru valorile noastre, pentru tradițiile noastre? Dumnezeu, dar sigur le cunoaște, le înțelege, le simte, le continuă? Și

cine pot fi acei „noi”, care suntem mândri, la urma urmei? Nu înțelege greșit, nici prin gând nu-mi trece să devalorizez vreun indice identitar al acestei comunități. Sau al românilor, în general. Nici să reiau discuția despre cei aflați, pe drept sau nu, printre cei mai mari români. Dar am impresia că cei mai mulți „mândri” nu afișează, totuși, decât o reacție de răspuns la provocarea altor sisteme mentalitare (europene sau americane), constituite pe alte temelii decât existența noastră, a românilor în general, dar mai ales a celor de la periferia ce reprezenta odinioară centrul unui imperiu. Mândria națională și cea locală, afișate ostentativ, par a face parte dintr-o strategie de luptă. Lupta aceasta seculară cu „celălalt”, dorința de a dovedi, cu orice preț, că ești la fel ca el, în loc să fii tu însuși, lucru ce duce la o falsă stare de bine, la o autolinșire care e, de fapt, frustrare și complex. E un fel de autovictimizare, resemnare. Căci nu poți fi mândru de ce au realizat alții, ci numai de ce realizezi tu ca român, prin efortul tău. Mândria națională spusă și nedovedită e un sentiment care înlocuiește agresiv patriotismul de bun-simț. Uneori, chiar și dorința de a contribui real și activ la progres. Și, cum îți spuneam, această mândrie de paradă nici măcar de foame nu ține!

Nu sunt nici mândră, nici decepționată de istoria și cultura poporului meu, ci încerc să le cunosc cât mai profund, cât mai obiectiv cu putință. Nu sunt mândră de eroii, artiștii, sportivii, cântăreții sau scriitorii români, ci doresc să știu cât mai multe despre activitatea lor, să înțeleg ce și de ce au făcut, fără a-i idealiza, fără a face din ei idoli pe altarul mândriei mele de româncă (auto)exilată. Ce vreau să reușesc, e să fac cunoscute celor din jurul meu valoarea, creația, realizările universale ale românilor. Atunci sunt mândră, așa-dar, când realizez ceva prin propriile mele puteri, când pot explica celorlalți un lu-

cru pozitiv despre neamul meu, și ei îl înțeleg, îl recunosc și îl respectă. Sunt mândră când simt că fac, din când în când, ceva folositor, când străinii pe care îi învăț românește mă salută pe stradă în limba mea, de exemplu! Când tu îmi spui că ai înțeles o problemă de limbă și nu repeți aceleași greșeli, când descoperi un poet român și te minunezi de creația lui.

Nu am nevoie de mândrie, ca să îmi maschez complexe! Nu doresc și nici nu-mi cere nimeni să trăiesc după tipare străine, să preiau stereotipii identitare, doar fiindcă, pe vremuri, neamul meu a fost tolerat.

Cunosc destui români din Ungaria care afirmă că sunt mândri de originea lor. Totuși, comunitatea merge foarte prost. De ce? Fiindcă fiecare e mândru separat, de niște lucruri care se află, până la urmă, de mediul său imediat, de mici satisfacții personale și familiale, pe care le proiectează identitar, ca pe o justificare liniștitoare a lipsei de inițiativă.

Eu te cred, precum zici, că la unguri mândria a dat roade în coeziunea dintre indivizi, dar nu e sigur că pe această rețetă putem primi și noi, de la farmacia istoriei, leacul care ne va vindeca. Azi, sper că prestigiul unei comunități se câștigă în primul rând, prin muncă, efort și cunoaștere, nu prin mândrie națională deșartă. Mândria nu poate înlocui responsabilitatea.

Deci, îți pot spune că eu, când mă raportează la neamul românesc – la cel mare și general, din care facem parte cu toții, ca și la cel mic și local, din care a răsărit fiecare dintre noi, simt o nesfârșită sete de a-l cunoaște în devenirea lui, de a-i ajuta înaintarea, de a-i îmbogăți zestrea, cu ce pot. Mai simt față de neamul meu românesc o nesfârșită dragoste, manifestată printr-o largă paletă de sentimente, de la duioșie la nemulțumire și critică severă. Mândrie sau rușine, însă, nu! Și știu că nici tu nu gândești altfel!

Mihaela Bucin

Grigore Vieru

Mamă, tu ești...

Mama,
Tu ești patria mea!

Creștetul tău –
Vârful muntelui
Acoperit cu nea.

Ochii tăi –
Mari albastre.
Palmele tale –
Arăturile noastre.

Respirația ta –
Nor

Din care curg ploii
Peste câmp și oraș.

Inelul
Din degetul tău –
Cătare

Prin care ochesc
În vrăjmaș.

Basmaua –

Steag,
Zvâcnind

Ca inima...

Mamă,
Tu ești patria mea!

În Ungaria, ziua mamelor se sărbătorește în prima duminică din luna mai. Cu această poezie și cu frumoasa imagine le urăm și noi tuturor mamelor și bunicilor viață lungă, sănătate și fericire!

Pe scurt...

NOUA CONSTITUȚIE
A UNGARIEI

Președintele Ungariei a promulgat noua Constituție a țării, care va intra în vigoare de la 1 ianuarie anul viitor. Partidele de opoziție și unele organizații ale societății civile critică noua Lege fundamentală. Președintele Ungariei, *Schmitt Pál*, a promulgat, luni, în a doua zi de Paști, noua Constituție, adoptată în urmă cu o săptămână de Parlamentul de la Budapesta. *Schmitt* a declarat că prin promulgarea noii Constituții „s-a născut o Lege fundamentală, care este clară pentru toată lumea și care este în același timp ungară, națională, modernă și europeană”.

LUCRĂRI LA AUTOSTRADA
ARAD-SEGHEdin

Autostrada Seghedin-Macău este finalizată și zilele trecute s-a dat deja în folosință. Partea ungară mai are acum un hop de trecut: cei 15 kilometri, care vor lega Macăul de Nădlac, șosea care trebuie finalizată până în 2012, de la sensul giratoriu care face legătura cu centura orașului Macău, respectiv cu vama Nădlac. Pentru cei 38 de kilometri, care vor lega Nădlacul de Arad, au fost aleși constructorii, iar autostrada părții române are un termen de execuție de doi ani, deci ar trebui să fie finalizată în 2013.

ZILELE ORAȘULUI
SEGHEdin

În perioada 13-22 mai, la Seghedin, vor fi organizate zilele orașului cu Festivalul vinului, târg, concerte și variate programe culturale. În ultimii ani, seria de manifestări dedicate zilelor orașului Seghedin a devenit un festival cultural și gastronomic, fiind cea mai importantă sărbătoare a orașului. Timp de zece zile, vizitatorii pot participa la peste 250 de programe în șase locații (Piața Széchenyi, Piața Dugonics, Piața Dóm, Piața Árpád, Parcul Móra, Podul din centru, Strada Híd). Din 13 mai își deschide porțile și unul dintre cele mai mari festivaluri, dedicate vinului din țară.

Au fost publicate cinci concursuri
pentru naționalități

Gestionarul Fondurilor „Wekerle Sándor” din cadrul Ministerului Învățământului și Justiției din Ungaria a publicat, pe 28 martie, concursurile pentru minorități. Gestionarul Fondurilor va sprijini proiecte care au ca obiective păstrarea identității, cultivarea limbii, tradițiilor, amintirilor spirituale și ale obiectelor tradiționale. În acest sens au fost lansate concursuri pentru tabere organizate în țara-mamă, sprijinirea bugetului organizațiilor civile ale minorităților, programe multiculturale, inițiative culturale ale naționalităților, dar și pentru instituțiile susținute de autoguvernările pe țară ale minorităților. La concursul programelor multiculturale se participă pe bază de invitații, printre invitați nefiind incluse și organizații românești, iar în cazul finanțării instituțiilor susținute de autoguvernările pe țară, vor solicita fonduri exclusiv autoguvernările pe țară. La celelalte categorii solicitanții pot fi autoguvernări minoritare, instituții științifice, culturale și educaționale, organizații civile care au stabilit în statutul lor activitatea științifică, culturală, educațională și de editare, societăți economice nonprofit, înființate de instituții minoritare (în unele cazuri diferă cercul solicitanților îndreptățiți pentru depunerea dosarelor).

Mai jos redăm detaliile acestor concursuri, termenul depunerii dosarelor de concurs fiind pentru fiecare 29 aprilie 2011.

Tabere în țara-mamă

Ministerul Învățământului și Justiției va susține tabere de naționalitate, de autocunoaștere, artistice, de lectură, de religie și de păstrare a tradițiilor, organizate în țara-mamă. Scopul este ca elevii din școlile de naționalitate să exerseze limba în ambianța țării mame

și să-și lărgescă cunoștințele istorice, geografice, etnografice despre țara-mamă. Își vor înainta dosarul instituțiile de învățământ și autoguvernările pe țară de naționalitate, care organizează tabere de cel puțin șapte zile, pentru cel puțin 15 persoane. Sprijinul acordat pentru câte o tabără poate fi 2000 de forinți/pers./zi, cel mult 1.000.000 de forinți, dar maxim 50% din cheltuielile întregului program. Se asigură din partea proiectantului contribuția proprie de 10%. Finanțarea se face ulterior. Suma obținută prin concurs va fi cheltuită în perioadă 1 ianuarie - 31 decembrie 2011.

Sprijinirea bugetului
organizațiilor civile

La această categorie, își vor depune dosarele organizațiile civile, fundațiile, fundațiile publice ale minorităților naționale și etnice care desfășoară o activitate educațională, culturală și de reprezentare a intereselor minorităților, nu însă și autoguvernările minoritare și partidele. Organizațiile vor solicita suma între 50.000-5.000.000 de forinți, care va fi cheltuită în perioada 1 ianuarie - 31 decembrie 2011. Aici pot fi decontate cheltuieli legate de onorarii, regie, costuri pentru închirieri, telefon, poșta și transport.

Inițiative culturale

Gvernul maghiar va finanța aici publicații, colecții publice, programe religioase, mass-media locală și regională și programe științifice. Scopul este susținerea inițiativelor culturale și științifice, a păstrării și continuării demne a obiceiurilor culturale, a tezaurului cultural, spiritual și în obiecte, susținerea îmbunătățirii condițiilor culturalizării, determinante pentru identitatea lingvistică și culturală

ale minorităților naționale și etnice din Ungaria. Dar aici vor fi sprijinite și programele religioase în limba maternă, mass-media locală și regională și activitatea de editare în limba maternă sau bilingvă în vederea cultivării tradițiilor și limbii minorităților și în vederea întăririi identității naționale.

Pentru aceste proiecte poate fi solicitată suma între 50.000-500.000 de forinți, iar finanțarea se face ulterior. Suma obținută prin concurs va fi cheltuită în perioada 1 ianuarie - 31 decembrie 2011.

Instituții susținute
de autoguvernările pe țară

Gestionarul Fondurilor asigură finanțare pentru funcționarea și dezvoltarea instituțiilor minoritare culturale, educaționale și științifice, înființate sau preluate de către autoguvernările minoritare pe țară, dar va fi susținută și înființarea a noi instituții. Aici poate fi solicitată suma între 500.000-10.000.000 de forinți, finanțarea însă se face ulterior, iar proiectanții, exclusiv autoguvernările pe țară, vor asigura contribuția proprie de 10%. Suma obținută prin concurs va fi cheltuită în perioada 1 ianuarie - 31 decembrie 2011.

Dosarele de concurs vor fi trimise prin poșta la Departamentul de Finanțare a Naționalităților al Departamentului General de Finanțare a Cultelor și Naționalităților din cadrul Gestionarului Fondurilor „Wekerle Sándor”, 1088 Budapesta, strada Múzeum nr. 17. Condițiile detaliate ale concursurilor și formularele de proiecte le aflați la adresa web: www.wekerle.gov.hu. Alte contacte: e-mail - info@wekerle.gov.hu; tel. - 06/1/301-3200; fax - 06/1/301-3220.

R. Pățaș

Autoguvernarea pe județ sprijină
programe culturale românești

Pe 18 aprilie, Autoguvernarea Românească a județului Bichiș a ținut o ședință de lucru. Președinta *Emilia Martin* a prezentat, pe scurt, cele întâmplate de la ultima ședință, după care membrii au hotărât despre implicarea autoguvernării în repunerea programului românesc în oferta furnizorilor julani, în caz dacă de la 1 mai firma T-Home din Julia nu va difuza din nou programele românești. Un

alt punct pe ordinea de zi a fost luarea unor hotărâri cu privire la susținerea participării la competiția sportivă „Cupa Crisius” din Chișineu-Criș, a organizării concursului de povești din Ciaba și a Zilei Culturale din județul Bichiș. Membrii autoguvernării au mai decis despre sprijinirea cheltuielilor de drum ale dirijorului corului „Pro Musica” din Julia și despre publicarea unui concurs pentru adunarea fotografiilor vechi și apoi pentru digitalizarea acestora.

A.C.

CURSORILE DE LIMBĂ,
CULTURĂ ȘI CIVILIZAȚIE
ROMÂNEASCĂ DE LA
MICHERECHI vor continua
vineri, 29 aprilie, între
orele 14 și 16, cu pre-
zentarea unor teme
legate de întrebarea:

AVEM
NOI SIMBOLURI
IDENTITARE?

Sunt așteptați toți cei
interesați de trecutul și
viitorul neamului din care
fac parte!

O seară de club, în marțea din Săptămâna Patimilor, la Seghedin

Clubul Marț' Sara al Asociației Culturale a Românilor din Seghedin s-a întrunit marți, 19 aprilie, la Catedra de Limba și Literatură Română, de data aceasta la o inițiativă studențească. Pornind de la o discuție de seminar, trei dintre studenții catedrei au decis să prezinte o temă potrivită cu perioada de penitență a Săptămânii Patimilor. Având și studii teologice, studenții *Eduard Dobrescu* și *Casian Ioan Bun* au făcut o prezentare a veșmintelor preoțești catolice și bizantine. Expunerea a fost însoțită de material ilustrativ în PowerPoint, dar și de piese reale ale veșmântului preoțesc. Studenta *Brigitta Teleki* a fost cea care a pregătit invitația la eveniment, care a coordonat și moderat programul băieților. Evenimentul a fost un adevărat examen pentru studenți, care au vorbit în limba română, mai bine de un sfert de oră fiecare, în fața publicului.

Cu ocazia întrunirii a fost lansat și volumul publicat de curând de *Elena-Tia Sandu*, lector de limbă română la catedra din Seghedin, profesoară la catedra de latină

la Universității de Vest din Timișoara. Volumul poartă titlul „Modus vivendi – ars moriendi” și este scris în maniera postmodernă a lecturilor paralele. Nu este o carte pentru leneși, erudiția e secundată de un ludic inteligent, iar înțelepciunea stoicului Seneca, preferatul autoarei, se concretizează în numeroase selecții din lumea actuală, ca și în gândurile unui copil de 9 ani, *Ana*, fetița Elenei-Tia, prezentă și ea în cartea mamei cu viața ei inocentă despre noi, oameni. „Ar merita o mamă mai bună!” – și-a încheiat autoarea prezentarea cărții. Putem completa că, poate, toți cei prezenți la aceste întâlniri de club, români stingheri, de ici și de colo – ar merita o lume mai bună!

A fost amenajată de asemeni o mică expoziție de icoane și obiecte de cult, aduse de membrii clubului, la fel de eclectică precum grupul însuși și, tocmai de aceea, interesantă și originală.

Întâlnirea s-a încheiat cu o degustare de mâncăruri de post: sarmale cu ciuperci și orez, fasole cu ceapă prăjită, orez cu praz și măs-

line, cremă de conopidă, colivă, halva, rahat – pregătite de gazde – profesori și studenți de la catedră, în timp ce „oaspeții” s-au îngrijit de băutură.

Clubul Marț' Sara s-a născut acum vreo trei ani, la o ședință a Asociației Culturale. Numele i-a fost dat de profesorul *Gheorghe Petrușan*. Reunește, cel puțin o dată pe lună, românitatea din Seghedin, de la personal diplomatic, români băștinași, adoptați sau călători, invitați de marcă, prieteni și cunoscuți, care au poftă, timp și nevoie să gândească o oră-două... românește! A ajuns un joc serios și să sperăm că îi va merge bine și va avea viață lungă!

Un lucru mai e de spus, ne-a mărturisit *Mihaela Bucin*, șeful catedrei de limba română a universității din Seghedin, gazda evenimentului: La această ultimă întâlnire, *Stevi Crâsta*, președintele Asociației Culturale a Românilor din Seghedin, din motive dureroase, n-a putut veni la Club. Deși e o prezență discretă, întrunirea nu a avut același farmec fără el! **Anca Butar** (Imagini pe www.foaia.hu)

Pe scurt...

CENADUL UNGURESC

Odată cu sosirea primăverii și începerea muncilor în grădini și pe câmp, femeile din Cenad, care se întâlnesc pe parcursul anotimpului rece la șezători, vor face o pauză. Cu această ocazie, în prima zi de Paște, duminică după-masă, 24 aprilie, la sediul autoguvernării românești din localitate a fost vernisată o expoziție cu lucrări de artizanat și goblen, majoritatea confecționate la șezători.

CHITIGHAZ

Cu ocazia Zilei Internaționale a Muncii, de 1 Mai, în parcul din centrul localității vor fi organizate o serie de programe culturale, competiții sportive și întreceri pentru copii. În zorii zilei de 1 Mai, chitighăzenii vor fi deșteptați de fanfara bisericii baptiste din localitate. La ora 11.00 vor oferi un program de dansuri populare tinerii dansatori de la școala de artă „Kaláris”, iar de la ora 12.30 va fi un concert în aer liber. Organizatorii sunt Casa de cultură și Primăria din Chitighaz.

BĂTANIA

Grădinița română din Bătania așteaptă în perioada 9–11 mai, între orele 8.00–13.00, părinții pentru înscrierea copiilor la această instituție.

MICHERECHI

În seara zilei de 7 mai, *Grigore Poiendan*, student în anul III la Conservatorul de muzică din Budapesta va susține un concert de muzică populară în satul său natal. Tânărul solist va interpreta pe scena Casei de Cultură „Gheorghe Dulău” din Micherechi cântece populare românești și ungurești. La acest concert, planuit încă din luna decembrie a anului trecut, sunt invitați să participe *Soós András*, *Hegedűs Luca*, *Hegedűs Gergely Dávid*, *Timár Márton*, precum și dansatori ai Echipei de Păstrare a Tradițiilor „Gheorghe Nistor”. Serata va începe la ora 20.00. Intrarea este liberă.

Excursie imaginară prin istoria și cultura românilor

Dragi cititori,

Ne-am gândit să vă propunem o excursie imaginară prin istoria și cultura românilor. În fiecare săptămână vă vom prezenta o imagine. Vă adresăm rugămintea de a încerca să recunoașteți, să vă documentați ce reprezintă respectiva imagine și să ne împărtășiți și nouă la ce concluzie ați ajuns, scriindu-ne la adresa electronică:

foaia@foaia.hu

Opera de artă din imagine poate fi admirată în aer liber, într-un oraș de pe malul râului Jiu. Reprezintă o masă înconjurată de 12 scaune în formă de clepsidră. Ansamblul este realizat din piatră, masa e compusă din două piese masive de formă circulară suprapuse iar scaunele au formă de clepsidră.

Întrebare: Cum se numește acest monument de artă, cine l-a realizat și ce eveniment important se sărbătorește anul acesta, legat de acest important artist plastic român?

Răspunsul la întrebarea din numărul trecut: Este vorba despre castelul-cetate Bran, care se află în Pasul Bran-Rucăr, la 30 de kilometri de Brașov. După legendă, este numit și Castelul lui Dracula. Mulți fani ai acestui mit al vampirului, care îl are în centru pe dom-

nitorul Țării Românești, Vlad Țepeș, consideră că Dracula a stăpânit acest castel. În realitate, datele documentare nu ne confirmă acest lucru, Vlad Țepeș nu a locuit la Bran, cel mult a trecut pe aici și nu a rămas în castel decât pentru o scurtă perioadă.

O simplitate frumoasă

Întotdeauna sunt precaut față de artificialitate și complexitatea religiei. Aș vrea să văd simplitate. Domnul nostru Isus a fost unul dintre cei mai simpli oameni care a trăit vreodată. Pur și simplu, nu-L puteai implica în nimic formal. El a spus ce avea de spus la fel de frumos și de natural precum cântă o pasăre dimineața în copac. Aceasta este ceea ce aș vrea să văd restaurat în biserici. Opusul acesteia este artificialitatea și complexitatea.

O dragoste creștinească radiantă

Îmi doresc să văd o restaurare a dragostei creștinești care să radieze în așa fel încât să fie imposibil să găsești pe cineva care să vorbească cu asprime sau fără milă despre cineva sau cuiva. Aceasta necesită multă chibzuință și multă rugăciune neconținută. Diavolul ar intra în convulsii. Ar fi atât de supărat și așa de dezamăgit că ar sta îmbufnat ani în șir în iadul creat chiar de el. În această ultimă perioadă de moarte a dispensațiunii creștine ar trebui să existe un grup de creștini care să aibă dragoste radiantă, niște oameni atât de iubitori încât să nu-i poți face să vorbească nedrept și fără milă.

Un sentiment de reverență plină de umilință

Sunt dezamăgit de faptul că venim la biserică fără sentimentul prezenței lui Dumnezeu și fără sentimentul reverenței pline de umilință. Există religii false, secte religioase stranie și secte ale creștinismului care cred că îl țin pe Dumnezeu într-o cutie și atunci când se apropie de cutia aceea, simt o reverență plină de teamă și de uimire. Bineînțeles că tu și eu vrem să fim izbăviți de un asemenea păgânism sau de o asemenea sectă falsă. Dar am vrea de asemenea să vedem un grup de oameni care să fie ferm convinși că Dumnezeu este cu ei – nu într-o cutie sau într-un biscuit, ci în mijlocul lor – să știe că Isus Cristos este cu adevărat printre ei și să aibă sentimentul reverenței pline de umilință atunci când se adună împreună!

Îmi este teamă de noul val de religie care a venit. A început în Statele Unite și acum se răspândește. Este un fel de ezoterism al sufletului și al minții însoțit de fenomene ciudate. Mi-e teamă de orice ce nu necesită curăție de inimă și neprihănire a conduitei în viața din partea individului. Tânjesc de asemenea ca, prin îndurările blânde ale lui Cristos, să existe printre noi următoarele lucruri:

O adiere a informalității pline de bucurie

Marele predicator englez care a fost păstor timp de mulți ani la capela Westminster din Londra – G. Chambal Morgan – și-a lăsat biserica și s-a dus în Țara Galilor unde trezirea era în desfășurare sub Evan Roberts la începutul secolului. A stat în acea țară o vreme și a absorbit slava ce ieșea de acolo. Am citit predica care a ținut-o congregației lui după aceea; a fost cea mai mustrătoare predică pe care a ținut-o el vreodată. Le-a spus: „Cântările voastre sunt lipsite de bucurie, comportarea și vorbirea sunt lipsite de bucurie și nu aveți acel avânt și acea bucurie pe care am văzut-o în Țara Galilor.” L-a sfătuit că au nevoie să ajungă într-un punct în care să-l cuprindă acea adiere a informalității pline de bucurie.

Un loc în care fiecare să-i socotească pe ceilalți mai buni decât pe ei înșiși

Ca urmare a acestui lucru, toți ar trebui să dozească să slujească și nimeni să nu caute să obțină o poziție anume. Nimic nu e mai dureros de amuzant ca ambiția în biserică lui Cristos. E ca și cum un om, care ajunge într-o barcă de salvare datorită faptului că a fost salvat de la moarte în adâncurile oceanului, începe să se ambiționeze pentru a deveni căpitanul micii bărci în drumul acesteia de a-i salva pe cei ce sunt în ea. E ca și cum un om ar vrea să pătrundă într-o zonă distrusă, lovită de cutremur în care

oamenii mor, iar el se luptă pentru o poziție înaltă acolo.

O sinceritate de copil

Iubesc copiii, datorită sincerității lor incredibil de frumoase. Se uită la tine și îți spun cele mai simple lucruri posibile. Dacă ar fi puțin mai mari, ar roși până în vârful urechilor, însă ei sunt absolute de neprefăcuți. Îmi place să vorbesc cu ei, îmi place să vină la mine și să stăm de vorbă, pentru că înainte să plece întotdeauna îmi spun anumite lucruri. Dacă nu vrei să se afle ceva, nu spui celor mici, deoarece ei spun absolut orice. Nu au nimic de ascuns. Cred că, cu limitele cuvenite vârstei noastre adulte, ar trebui ca, din punct de vedere spiritual, să fim atât de neprefăcuți încât să nu fie loc pentru duplicitate sau pentru nesinceritate.

O prezență a lui Cristos care să fie un miros plăcut de smirnă și aloaie

Când te obișnuiești cu mirosul hainei Lui, nu mai vrei nimic mai puțin. Dacă nu ai mirosit niciodată smirnă sau aloaie din planetele de fildeş putem să ne continuăm viața și să nu tânjim după așa ceva. Dar o singură adiere frumoasă a miresmei hainei Lui și nu vom mai fi vreodată mulțumiți cu ceva mai puțin!

Răspunsuri la rugăciuni

Minunile n-ar trebui să fie rare întâlnite. Nu sunt un predicator al miracolelor. Am fost în biserici în care se anunțau întâlniri în care urma să se înfăptuiască miracole. Dacă arunci o privire într-un ziar de sâmbătă, vei vedea din când în când pe cineva care ajunge în orașul tău și face următorul anunț: „Venii să

vedeți minuni”. De acest fel de minuni nu-mi pasă. Nu poți să obții un miracol așa cum obții o reacție chimică. Nu poți să obții un miracol, așa cum obții cine știe ce act de magie făcut de un magician pe scenă. Dumnezeu nu se vinde în mâinile magicienilor religioși. Eu nu cred în acest fel de miracole. Cred în miracolele pe care Dumnezeu le dă oamenilor Lui care trăiesc atât de aproape de El, încât răspunsurile la rugăciuni sunt obișnuite, iar minunile nu le sunt nefamiliale.

John Wesley nu și-a permis niciodată să predice despre minuni, dar minuni care au urmat lucrarea lui John Wesley au fost de necrezut. Odată, trebuia să-și îndeplinească o obligație, dar calul a început deodată să șchiopăteze și nu a mai putut merge. Wesley s-a dat jos, a îngenunchiat lângă cal și s-a rugat pentru vindecarea lui. Apoi s-a urcat din nou și a început să călătorească înspre locul în care trebuia să ajungă, fără ca animalul să mai șchiopăteze. Wesley nu a făcut reclamă acestei minuni și nu a spus: „O să ridicăm un cort mare și o să facem miracolul cunoscut.” Dumnezeu pur și simplu făcea aceste minuni pentru el.

Deși Charles Spurgeon nu a predicat vindecarea, totuși, în Londra s-au vindecat mai mulți oameni ca răspuns la rugăciunile sale, decât a vindecat vreodată un doctor acolo. Despre acest fel de minuni vorbesc.

Așa ar trebui să fie Biserica... A.W. Tozer

Creștini din Micherechi închinându-se împreună

Simbolistica

Episcopul, ierarhul sau arhiereul este cea mai înaltă treaptă a clerului. Episcopii au moștenit drepturile și puterile prin succesiunea neîntreruptă a hirotoniei de la Sf. Apostoli, ai căror urmași direcți sunt. Episcopii slujesc în locul și ca imagine vie a lui Hristos în Biserică. Cuvântul „episcop” vine din limba greacă și înseamnă „supraveghetor”, cel care are grijă de turma lui Hristos.

Îndrumar de comportament creștin**Episcopul**

Un episcop eparhiot este responsabil peste toate parohiile dintr-o regiune administrativă. Întreaga autoritate sacramentală și bisericească a clericilor dintr-o eparhie (preoți, diaconi, ipodiaconi, citeți etc.) vinde de la episcopul lor. De aceea el este pomenit la fiecare slujbă și niciuna

din sfintele slujbe nu poate fi săvârșită în afara harului și binecuvântării episcopului. Sfântul Ignatie Teoforul merge până acolo încât spune că „cine lucrează fără episcop, împlinește lucrarea diavolului”.

Treptele episcopatului

Funcțiunile administrative sau onorifice pe care le poate avea un episcop sunt: arhiereu vicar, episcop vicar, episcop titular, arhiepiscop, mitropolit, patriarh și patriarh ecumenic. Din punct de vedere liturgic, toți arhierii sunt absolut egali ca putere harismatică sau sacramentală, indiferent de funcțiunile administrative sau onorifice pe care le pot avea.

Puterea și drepturile episcopului

– are dreptul și puterea de a săvârși deplin toate

sfintele slujbe și toate lucrările sfintele ale cultului, fără nici o excepție;

– are dreptul de a transmite harul prin hirotonie, fie unul nou arhiereu prin conlucrare cu alți episcopi („episcopul se hirotonește de doi sau trei episcopi”), fie preoților sau diaconilor;

– are puterea de a sfinți Sfântul și Marele Mir prin conlucrare cu ceilalți episcopi;

– are puterea de a sfinți bisericile și antimisele;

– are puterea de a săvârși toate hirotesiile (duhovnic, egumen, protoiereu, ipodiacon etc.)

– are dreptul de a fi înaintea stător sau protos (cel dintâi în slujire) la orice slujbă la care ia parte indiferent dacă slujește sau nu (binecuvântarea „Pace tuturor” se rostește numai de episcop);

– are dreptul de a supraveghea săvârșirea corectă a cultului.

– să fie ales de Sfântul Sinod;

– să nu fie mason;

– să nu aibă reputație proastă;

– să nu se fi lepădat de credința ortodoxă;

– în cazul unui preot de mir, acesta poate fi hirotonit episcop dacă este văduv și primește tunderea în monahism;

– ca preot să nu fi încălcat canoanele Bisericii;

– să nu fi fost dovedit pentru risipirea averii bisericii care i-a fost încredințată.

Interdicțiile și limitările episcopului

– nu are voie să hirotonească în schimbul oricărui fel de răsplată (bani, favoruri, cadouri etc.);

– nu are voie să hirotonească un cleric fără să precizeze biserica pe seama căreia se hirotonește;

– nu are voie să slujească în altă eparhie decât cu binecuvântarea și invitația episcopului eparhiot;

– nu are voie să ia decizii cu privire la dogmă, canoane sau rânduielile liturgice decât împreună cu ceilalți membri ai Sfântului Sinod;

– nu are voie să înstrăineze din averea Bisericii;

– nu poate lăsa prin testament averea Bisericii ruodelor sale;

– nu are voie să primească demnități și funcții politice sau administrative laice;

– nu are voie să slujească cu eretici sau schismatici, sub pedeapsa caterisirii. (www.lumeacredintei.com)

Denia Prohodului Domnului la Catedrala din Julia

Și la Catedrala Episcopală din Julia, în seara din Vinerea Mare, potrivit tradiției din Bisericile Ortodoxe, a fost săvârșită Denia Prohodului Domnului, de către Preasfințitul Părinte Episcop Siluan, împreună cu slujitorii Catedralei, în prezența credincioșilor ortodocși români din orașul

și mai marii lor, pentru binele Bisericii noastre și înțărirea credinței ortodoxe în sufletele tuturor celor care s-au învrednicit să primească de la Bunul Dumnezeu acest mare dar al învățăturii de credință dreptmăritoare, în sânul Neamului Românesc.

Privigherea de la Cate-

drala Episcopală din Julia s-a încheiat prin cuvântul de binecuvântare și de încurajare al ierarhului, adresat tuturor credincioșilor, în aceste sfinte zile de alese praznice, în care suntem îndemnați mai mult ca altădată în cursul anului bisericesc să simțim sprijinul, ajutorul și bunătatea lui Dumnezeu, care din dragoste pentru noi, oamenii și pentru a noastră mântuire, L-a trimis în lume pe Unicul și Iubitul Său Fiu, Iisus Hristos, ca să Se arate biruitor al morții și al iadului și Dăruitorul vieții celei veșnice.

Biroul de Presă al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria

de pe Crișul Alb, care împreună cu preoții au cântat pe rând stările Prohodului.

La momentul potrivit de la sfârșitul Utreniei, clerul și poporul, într-o frumoasă procesiune, au înconjurat zidurile Catedralei Episcopale din Julia, rugându-se pentru citori, pentru credincioșii de ieri și de azi

Condițiile pentru hirotonia episcopului

– să fie creștin ortodox;

– să fie fost tuns monah;

– să fie fost hirotonit preot;

– să aibă recomandarea duhovnicului;

– să nu aibă impedimente canonice;

– să nu fie impus de puterea politică;

Cornel Crâsta

(1936–2011)

Cornel Crâsta ne-a părăsit zilele trecute, trecând grăbit în lumea umbrelor, departe de noi, dar aproape de Dumnezeu, deoarece în tradiția românească se spune că cel care pleacă dintre noi în zi de sărbătoare este bine plăcut lui Dumnezeu, iar Cornel a părăsit această lume în Duminică Floriilor. A fost un om deosebit, un exemplu prețios pentru oameni și un bun credincios, mod pentru care și-a încredințat funcția de epitrop al bisericii ortodoxe române din Bătania, timp de 30 de ani. Întreaga comunitate ortodoxă din Bătania transmite un gând de mângâiere încercatei familii îndoliată.

Dumnezeu să-l ierte și să-l odihnească în pace și să aline durerea celor dragi!

Sincere condoleanțe din partea Parohiei Ortodoxe Române din Bătania.

Redacția revistei „Foaia românească” este alături de colegul Ștefan Crâsta în greua încercare prilejuită de pierderea tatălui.

Veșnică să-i fie pomenirea!

Absolvenții Liceului „Nicolae Bălcescu”, promoția 2007–2011 12/A

Stella Nicula Machhour
dirigintă

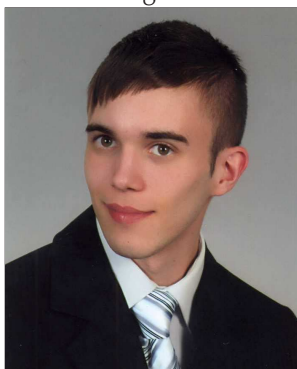
Orsolya Biro

Sâmbătă, la 30 aprilie, are loc serbarea de adio a 59-a promoții a Liceului „Nicolae Bălcescu” din Jula. Cele două clase a 12-a își iau rămas bun de la profesorii, colegii lor cu care au petrecut patru ani din adolescența lor. Festivitatea promoției 2007–2011 se desfășoară cu începere de la ora 10.00, la Centrul Cultural Românesc. Cei 39 de tineri oferă pentru participanți un program festiv, alături de diriginții lor *Stella Nicula Machhour* și *Robert Selejan*.

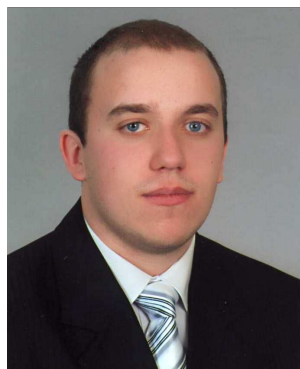
Conform tradiției săptămânalului „Foaia românească”, publicăm și anul acesta fotografiile de tablou ale absolvenților Liceului Bălcescu.

Francisc Czanik

Ștefan Kondor

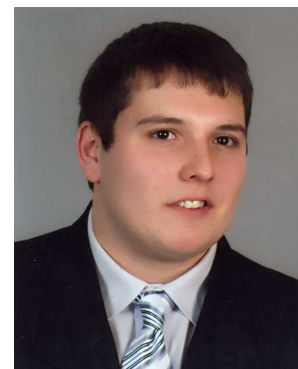
Daniel Aurel Czervenkö

Barbara Ciotea

Aurica Gurzău

Roland Iepure

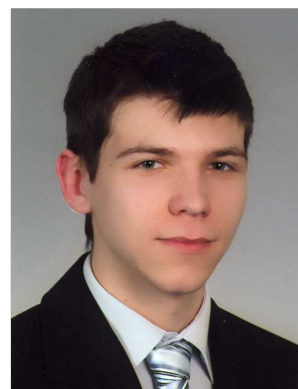
David Isai

Maria Martin

Dorian Alexandru Murariu

Petru Roland Otlăcan

Andreea Rotar

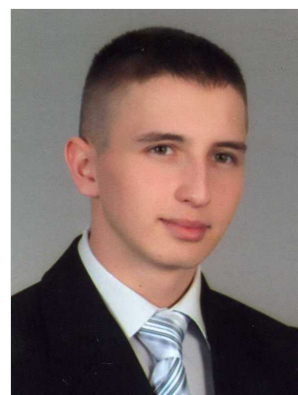
Amalia Stan

Estera Szabó

Iuliana Sferle

Victor Takács

Alexandra Tóth

Norbert Tóser

„Nu lăsa visele să piară pentru
că dacă visele mor, viața nu este
decât o pasăre cu aripi rupte
care nu mai poate să zboare.”
(Langston Hughes)

Richard Vidican

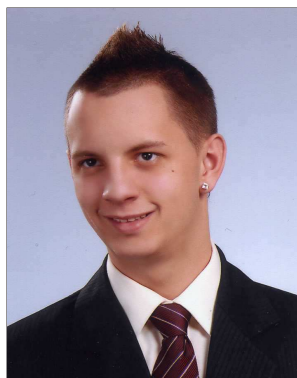
12/B Absolvenții Liceului „Nicolae Bălcescu”, promoția 2007–2011

Robert Selejan
diriginte

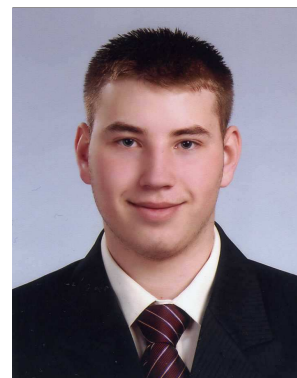
Ioan Benye

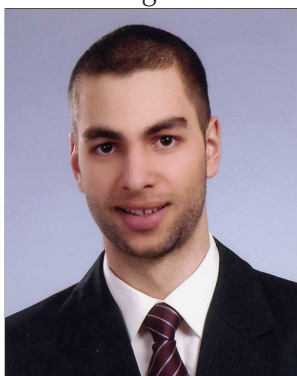
Devald Marco Boca

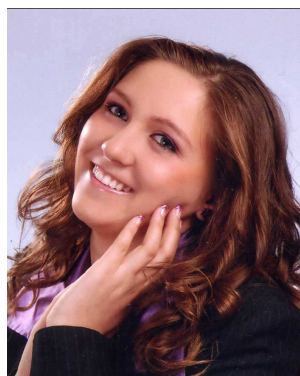
Petru Butt

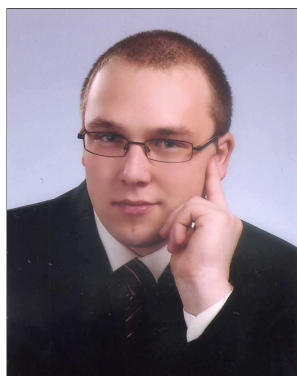
Attila Cioca

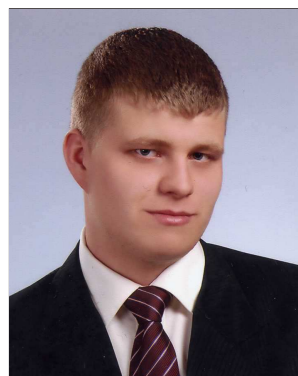
Nathan Demény

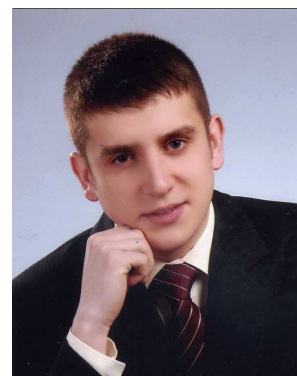
Melinda Izabela Faszli

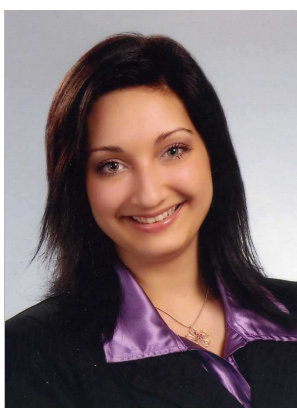
Ionuț-Dorin Laslo

Zoltan Lengyel

Gheorghe Martin

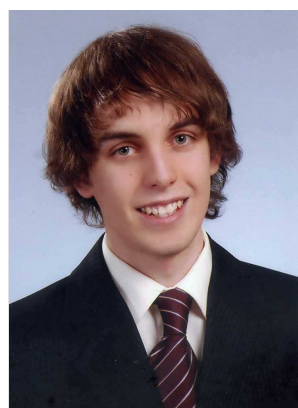
Edina Nyistýár

Vasile Patric Paksi

Alexandra Poiendan

Matei Repiszky

Gheorghe Rocsin

*„Natura îți dă
zilnic exemplul
de a trăi.”
(Nicolae Iorga)*

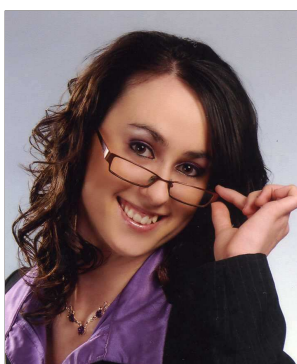
Szabolcs Teodor Ruja

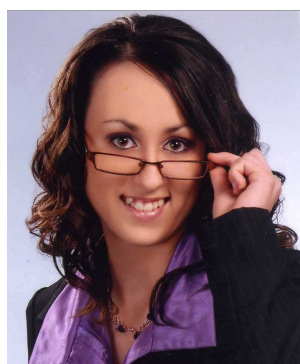
Oliver Soós

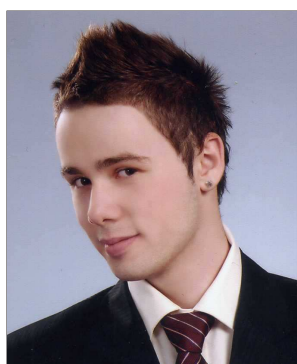
Enikő Stekli

Monica Rocsin

Nora Rocsin

Andor Székely

Liceul „N. Bălcescu” pe Internet
www.balcescu.sulinet.hu

La 15 aprilie a.c. a avut loc organizarea *Galei de jocuri populare a naționalităților conlocuitoare din Bazinul Carpatic*. Această manifestare a fost un adevărat tezaur a artei populare care de fiecare dată prin surprindere ne dă câte un cadou nou din tradițiile populare.

Acest spectacol a fost găzduit de *Liceul Veres Péter din Budapesta – Óbuda-Békásmegyer*.

În cadrul acestei program care se ocupă atât cu popularizarea cât și cu păstrarea folclorului din Bazinul carpatic. Mai mult de un sfert de secol din doi în doi ani această întrunire este organizat cu o deosebită osteneală și devotament. În această perioadă anual 320 de elevi fac cunoștință cu muzica și jocul popular al naționalităților conlocuitoare, paralel cu alte genuri și etnografii folclorice încheind cunoștințe și prietenii de lungă durată. Până în prezent peste 6.000 de elevi au putut experimenta efortul depus pentru manifestarea culturală, plin de chinuri, dar în

final și de bucurii devenind astfel independenți și consumatori conștienți al culturii, îngrijind obiceiurile și identitatea adusă.

Celebrul cercetător și etnograf Bartók Béla cu activitatea vieții sale ne-a dat un exemplu de urmat pe viață că prin cunoașterea cât mai precisă a muzicii și a dansului popular pu-

tem crea limbajul actual comun din zilele noastre. Această gală populară a fost al XI-lea organizare, când la o discuție cu domnul Papp György, directorul Liceului Veres Péter și Lázár István președintele Autogovernării Minoritare Române din Óbuda-Békásmegyer având relații strânse în activități culturale și sportive le-a oferit o invitație la această serbare să se prezinte cu un program românesc.

Președintele a acceptat cu bucurie invitația și cu Ansamblul Ceatara din orașul Carei (ROM) a luat parte la acest eveniment important.

Pe lângă celelalte programe și programul românesc a avut un succes deosebit. În timpul evoluției ansamblului Ceatara cu figura „steagul” (sprijinirea băiatului pe față cu picioarele în sus) a lăsat publicul

„fără suflare” având un impact spectaculos, evoluția fiind urmată de îndelungi aplauze. Protectorul principal al festivității a fost domnul Bús Balázs primarul Autogovernării din Óbuda-Békásmegyer, deputat în Parlament. Printre invitații noștri au fost reprezentanții ai Ambasadei Române la Budapesta, dar având alte ocupații mai importante nu au putut lua parte la această serbare. Ne pare rău, dar ne-au promis că în viitor

în limita posibilităților vor participa și la manifestările noastre. La sfârșitul programului reprezentanții delegației române și dansatorii au fost invitați la masa festivă care avea un sortiment foarte bogat. La intrare în sală Ansamblul Ceatara a fost primit cu noi aplauze. În timpul luării mesei de seară tinerii participanți au făcut cunoștință cu reprezentanții altor delegații și au discutat despre importanța culturii folclorului, iar în final au fost schimbate câteva cărți de vizită. La plecare domnul director al liceului și doamna Tamás Ilona deputată în Autogovernarea din Óbuda-Békásmegyer așa au luat rămas bun că rămân cu speranța că Ansamblul Ceatara o să mai participe la asemenea organizări. Ca drept răspuns domnul Bogdan Georgescu, directorul adjunct al Direcției de Cultură și Învățământ împreună cu domnul Adrian Pașca, coreograful ansamblului le-a oferit o invitație la evenimentul serbării „Zilele Careiului”. Domnul Papp György a răspuns „Vom participa cu bucurie”. Eu aș mai adăuga „Să dea Domnu”.

L.I.

(Articolul a fost scris și ne-a fost trimis spre publicare de către Lázár István, președintele Autogovernării Românești din sectorul III al Budapestei)

Liceul Veres Péter din Budapesta

Bursă de studii pentru liceenii de naționalitate

Ministerul Administrației și Justiției din Ungaria a lansat recent Bursa de Studii pentru Naționalități. Vicepremierul Navracsics Tibor anunță că această bursă va sprijini elevii talentați ai școlilor medii de naționalitate și bilingve, care nu își pot continua studiile superioare din motive financiare sau din cauza distanței mari dintre domiciliu și localitatea în care se află universitatea.

Bursa de studii oferă 60 de mii de forinți lunar în ultimii doi ani înainte de bacalaureat pentru câte un elev din fiecare școală de naționalitate, elev care a fost propus pentru bursă de școala lui. Alte condiții: să fie cetățean maghiar; să aparțină comunității de naționalitate; la sfârșitul anului școlar anterior să fi avut o medie de cel puțin 4,00 și nu primește altă bursă de studii. Și din partea Liceului „Nicolae Băl-

cescu” vor fi propuși doi elevi care acum sunt în clasa a 10-a, dintre care vicepremierul Navracsics va alege unul care de la 1 septembrie 2011 va primi bursa de doi ani până la bacalaureat.

Informații suplimentare aflați la secretariatul Departamentului pentru Minorități din cadrul Ministerului Administrației Publice și Justiției, la numărul de telefon: 06-1/795-4983.

R.P.

Oferiți

1%

din impozitul personal al Dvs.
pentru Uniunea Culturală
a Românilor din Ungaria
cu scopul promovării valorilor
culturale românești

Din activitățile Uniunii:

- sprijinirea Corului „Pro musica”
- finanțarea Trupe de teatru amator a Liceului „N. Bălcescu”
- organizarea spectacolelor de teatru
- programe despre istoria poporului român, expoziții documentare
- finanțarea participării tinerilor la călătorii de studiu în România
- editare de carte, CD, broșuri, pagină internet www.romanul.hu
- susținerea Foii românești (www.foaia.hu)

Cod fiscal:

19058283-1-04

Festivalul Internațional de Carte 2011

„Cartea va rămâne carte, chiar și în lumea digitalizată...”

În zilele de 14–17 aprilie a avut loc, la Budapesta, cea de a XVIII-a ediție a Festivalului Internațional de Carte. Dacă la edițiile anterioare invitatele de onoare au fost țări precum: Polonia, Cehia, Italia, Franța, Germania, Rusia, Spania, Canada, China, România și Israel, în acest an a venit rândul Uniunii Europene ca să fie invitată de onoare. În complexul Millenaris, țările membre UE au amenajat împreună un stand special. Institutul Cultural Român, cu ajutorul Asociației Editorilor Români, a expus la acest stand cărți reprezentative de literatură, istorie, știință și lingvistică în limba română. Ca și în anii precedenți, Institutul Cultural Român a pregătit pentru iubitorii de carte evenimente de înaltă ținută, la care a invitat din România scriitorii *Mircea Cărtărescu*, *Dan Lungu* și *Adina Rosetti*.

În prima zi a festivalului, la Muzeul Literaturii Petőfi din Budapesta a avut loc lansarea variantei în limba maghiară a volumului „Enciclopedia zmeilor” de *Mircea Cărtărescu*. La eveniment a participat și *Szöcs Géza*, secretar de stat pentru cultură, în calitate și de co-traducător, traducătoarea *Gergely Zsuzsa* și *Hajdú Áron* din partea Editurii Bookart. *Brîndușa Armanca* a precizat că evenimentul literar este un motiv de bucurie și confirmă ceea ce *Kányádi Sándor* a afirmat: cele mai multe traduceri din literatura română s-au făcut în limba maghiară, nu există limbă în care să se fi tradus mai mult din literatura noastră. Directoarea ICR a precizat că de-a lungul anilor au fost traduși în limba maghiară toți clasicii de la mic la mare, de la *Agârbiceanu* și *Emil Gârleanu* și până la cei mai mari, în mai multe traduceri. *Mihai Eminescu* a fost tradus de mai marii literaturii maghiare, iar scriitorii contemporani sunt traduși tot mai mult.

Mircea Cărtărescu este cunoscut de cititorii maghiari prin romanele sale: „Orbitor” și „De ce iubim femeile”, dar și prin nuve-

lele sale cuprinse în antologiile „Dilingó” și „Decameronul secolului XX”. Scriitorul a mărturisit că a scris „Enciclopedia zmeilor” în 3 luni, dar ilustrațiile au fost făcute de *Tudor Banuș* în 2 ani. Cartea are astfel din start doi autori, iar prin traducerea făcută de *Szöcs Géza* și *Gergely Zsuzsa* numărul lor s-a dublat. A precizat că varianta în limba maghiară este un argument că „Enciclopedia zmeilor” poate fi tradusă, în fața celor care au încercat să o traducă în germană, engleză și franceză, dar au renunțat spunând că este intraductibilă. *Mircea Cărtărescu* a destăinuit celor prezenți: „În ultimii 20 de ani, m-am angajat în realizarea trilogiei Orbitor, care m-ar fi distrus dacă aș fi scris-o continuu, între aceste volume am simțit nevoia să scriu lucruri care să fie pentru mine o relaxare”. Astfel s-a născut o trilogie minoră: „Enciclopedia zmeilor”, „De ce iubim femeile” și „Frumoasele străine”. Scriitorul român a precizat că această carte este un joc textual, poate fi considerat un joc pe computer literar în care a folosit copilul din el și se adresează tuturor copiilor între 9 și 90 de ani. *Szöcs Géza* a arătat că a decis să traducă această carte din respect și admirație pentru autorul ei.

După evenimentul literar

față de cea originală, și capitole despre lucrătorii maghiari de la frontieră, care erau mult mai clemenți în ultimii ani ai deceniului opt: „Până și Ungaria socialistă făcea o diferență între infractori și cei care evadau din regimul dictatorial”. Directorul Editurii Irodalmi Jelen Könyvek a arătat că a editat această carte pentru că pe această temă nu s-a scris încă și a considerat că e important a aduce ceva pentru istorie, iar citind manuscrisul i-au revenit propriile amintiri. A dezvăluit că și-a turnat propria viață în „Regal”, care este în curs de apariție.

În ultima zi a festivalului a fost lansată versiunea maghiară a romanului „Cum să uiți o femeie” de scriitorul ieșean *Dan Lungu*, apărută la Editura Magvető. Scriitorul român a fost în dialog cu criticul literar *Kőrösi József* și cu traducătorul cărții *Lakatos Mihály* în prezența unui public foarte numeros. Pe parcursul dialogului s-a discutat pe marginea faptului că dincolo de povestea cărții și structura ei minuțios elaborată, interesante sunt și intrările în trecutul recent. *Dan Lungu* a precizat că exercițiul de recuperare al acestui trecut este mai puternic în România decât în celelalte foste țări comuniste, pentru că și cenzura a fost mai puternică în timpul dictaturii. Traducătorul a arătat că a primit și o lecție de viață cu această carte. Merită menționat că la aceeași editură a apărut cu trei ani în urmă în limba maghiară și cartea lui *Filip Florian* „Degete mici”, din convingerea că literatura țărilor din Europa Centrală meri-

tă toată atenția, după cum a afirmat reprezentantul editurii.

Scriitorul ieșean a reprezentat România și la „Noaptea albă europeană” organizată de EUNIC și la care au participat scriitori din 15 țări. *Dan Lungu* a citit fragmente din romanul „Sunt o babă comunistă”, apărut și în limba maghiară în urmă cu 2 ani.

Tânără scriitoare *Adina Rosetti* a reprezentat România la cea de a XI-a ediție a First Novel Festival, care a reunit tineri scriitori din 19 state membre ale Uniunii Europene, aflați la primul roman. *Adina Rosetti* este autoarea romanului de debut „Deadline” editat în 2010, la Editura Curtea Veche. Fragmente din roman au fost publicate în traducere maghiară și engleză în antologia First Novel Festival 2011, în Lettre Internationale și Élet és Irodalom, suplimentele apărute cu acest prilej.

Pe lângă scriitorii invitați de ICR, pe parcursul festivalului cărții au fost prezentate publicului și invitați ai Ministerului Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național din România. Astfel au citit din lucrările lor poetul *Ion Mureșan* și scriitorul *Ovidiu Nimigean*. În cadrul celei de a XVIII-a ediții a Festivalului Internațional de Carte de la Budapesta au fost organizate peste 300 de programe, care au antrenat peste 60.000 de vizitatori, iubitori ai cărții.

În acest an, premiul pentru „Editura anului 2011” a fost acordat Editurii Magvető. *Zentai Péter*, directorul festivalului a declarat la încheierea manifestării că în acest an au participat în număr mare tineri până la 18 ani, ceea ce este deopotrivă îmbucurător atât pentru organizatori, dar și pentru scriitori.

Am putea spune și noi așa cum spunea scriitorul *Mircea Cărtărescu* în aceste zile: „cartea va rămâne carte, chiar și în lumea digitalizată, așa cum roata a rămas roată, de la descoperirea ei nu s-a mai descoperit alta”.

Gabriela Enea Elekes

INCHEIEREA ANULUI ȘCOLAR ÎN ȘCOLILE ROMÂNE

Portile școlilor s-au închis. Elevii noștri și-au început vacanța de vară. Ei și merita această vacanță fiindcă în cursul anului școlar au muncit cu sârg. Zi de zi ei și-au îmbogățit cunoștințele și astfel au obținut rezultate foarte frumoase. Cei mai mulți elevi au ajuns un nivel înalt de studii, ceea ce dovedește că au muncit dăruie pentru a cuceri «cetatea științei». Și majoritatea elevilor a reușit să cucerească această cetate. Inconjurati cu cea mai mare grijă din partea Partidului și a guvernului, ei se bucură acum de toate frumusețile vacanței, ei sunt așteptați de toate bucuriile vieții libere și fericite.

În ziua de 15 Iunie, în toate școlile generale au avut loc serbările de încheiere de an. În fiecare școală a fost analizată munca pedagogilor și elevilor și s-a constatat că

anul acesta a adus rezultatele cele mai frumoase.

În discursurile lor, directorii școlilor au accentuat că naționalitatea română conține toate drepturile egale cu populația maghiară. Pentru a îndeplini aceste drepturi guvernul a făcut tot posibilul ca școlile cu limba de predare română să aibă profesori și învățători bine pregătiți. La începutul anului școlar am primit și cărțile necesare, așa încât mersul înainte al muncii a fost asigurat prin grija guvernului. Directorii au accentuat că pe lângă nivelul înalt la studii, elevii noștri s-au distins și în privința sportului și în viața culturală. Am câștigat premii la mai multe întreceri sportive și culturale. Toate acestea dovedesc că pedagogii școlilor române și-au făcut datoria cu mândrie, însuflețire și cinste.

KÖRÖSSZEGAPÁTI. În secția inferioară a școlii generale din Körösszegapáti s-au distins următorii elevi: *Petru Pántya, Floarea Groza, Maria Csóga, Iuliana Kővári și Ioan Kiss.*

KÖRÖSSZAKÁI. Tot în secția inferioară a școlii generale din Körösszakái s-au distins următorii elevi: *Ana Kalinyger, Elena Taró, Susana Rad, Iuliana Zsuró, Alexandru Bordeș, Alexandru Pinty, Iuliana Gherdan, Emerik Kovács.*

BATTONYA. Cei mai buni elevi români din Battonya sunt: *Delia Magda, Súdite Dragus, Ecaterina Mocșari, Iuliana Resu, Irina Szelezsán, Milla Lovász, Ema Onya, Rozália Deszpot, Mihail Gábris, Iuliana Lázár și Ebor Marosán.*

Aceste multe premii, date elevilor arată munca bună a lor și a pedagogilor. Însă nici pedagogii nu ar fi putut să obțină aceste rezultate bune fără ajutorul continuu al Partidului și guvernului. Însuflețirea nemărginită a părinților care au luat parte la încheierea anului — la Gyula vrea 150 de părinți — arată că părinții știu acest lucru și ei sunt recunoscători față de Partid și guvern. Partidul urmărește cu cel mai mare interes dezvoltarea tineretului român din școlile noastre. La fel am primit tot ajutorul necesar și din partea Ministerului Învățământului Public și din partea județului Békés.

Părinții români iubesc școlile copiilor lor

Nu trebuie să uităm că părinții români respectă și iubesc școlile înființate de guvern pentru copiii lor. Ei se folosesc de posibilitatea dată să trimeze pe copiii lor în școlile cu limba de predare română. Ei știu foarte bine că dacă ne unim puterile, dacă luptăm sub conducerea Partidului, dacă ne folosim de experiențele Uniunii Sovietice, luptăm pentru pace, pentru înfrățirea tuturor popoarelor, pentru victoria socialismului, pentru viața no-

astră mai fericită și mai frumoasă.

Și acum, la sfârșitul unui an plin de rezultate frumoase, trebuie să constatăm că elevii noștri au devenit mai bogați în cunoștințele lor, au devenit mai tari în convingerea lor democratică, s-au făcut și mai credincioși față de Partid și de democrația populară și acest fapt îi va ajuta ca în cursul anului viitor să obțină rezultate și mai frumoase, și mai promițătoare.

COLTUL VESEL

Sarpele din drum

de Armavir Darbin
poet sovietic

Un șarpe, de soare încins,
În mijloc de drum stătea întins
Un vultur,
Ce roată dădea pe sub nor,
L-a întrebat,
cu destulă mirare, din șor:
— Ce-ți vrei
să te așezi în drumul mare?
Părea n-ai ști
că pe aici umblă oameni și căre!
Șarpele-a șușit cu venin:
— Și eu dacă vin?

Și-a mai zis cu îngânare,
— Să ocolească pe poteci, pe
cărare!
Și iarăși
în drum s'a întins...
Dar iată, tropot de copite
departare-a cuprins —
și roțile carului au strivit
sarpele cel năvălit...
Același soartă vor avea
Toți cei ce n'au cale ne vor sta!

Colțul Agrotehnic

Cosim răzoarele, dolmele și marginile șanțurilor

Pentru îndeplinirea planului nostru de creșterea vitelor avem nevoie de asigurarea nutretilui. Deaceia în primul rând trebuie ca să cosim, răzoarele, dolmele și marginile șanțurilor.

În unele locuri cositul merge cam greu. Mai ales cosirea răzoarelor și dolmelor au fost neglijate. Cu această neglijență se pierd mai

multe sute vagoane de nutrel.

De pe toate terenurile necultivate unde buruienile s-au înmulțit foarte mult, trebuie tăiate cu sapă pe de întreg, adică cu rădăcini, acești dușmani ai ogoarelor noastre. Buruienile tăiate le strângem în grămezi și le îngropăm, sau după uscare le ardem. Astfel împiedecăm răspândirea semintelor de buruieni de vânt.

Cum să distrugem păduchii de frunze?

Pe frunzele sfeclei de zahăr, precum și pe mlădițele fragede ale pomilor se înmulțesc foarte repede păduchii de frunze. Ne putem apăra în contra lor cu stropire. Și atunci stropirea s'o facem cu o soluție care conține 10% de

parașină. Acest mijloc de stropire este cunoscut în comerț sub numele de nicotină. Această soluție distruge păduchii de pe dosul frunzelor și atunci dacă ei au ajuns pe partea superioară a frunzei.

Adăparea vitelor

În zilele calde ale verii vitele de pe pășuni trebuie adăpate cel puțin de trei ori pe zi. Adăparea de trei ori este cu totul necesară la vaci și la oi, unde cantitatea și calitatea laptelui, pe lângă nutrețul bun și variat, depinde

în primul rând de cantitatea adăpării. Jghiaburile și în general vasele din care adăpăm animalele trebuie spălate zilnic și dezinfectate în fiecare săptămână. La adăparea animalelor să folosim întotdeauna apă curată.

Secerișul rapiței

Cantitatea și calitatea recoltei de rapiță depinde de timpul secerișului. Îndată ce culoarea verde a semănăturilor de rapiță se transformă în galbenă-roșietică trebuie să ne pregătim la seceriș. Când semintele se înroșesc pe jumătate, începem secerișul. Tim-

pul cel mai potrivit pentru secerișul rapiței este dimineața sau seara, pentru că în aceste timpuri nu se străcură semintele. Dacă în semănăturile sunt părți necoapte, adică verzi, secerișul lor se face mai târziu.

Îngrijirea cartofilor de semănat

Deja în timpul creșterii și dezvoltării cartofilor trebuie să avem grijă de cartofii de semănat. Deaceia tulpinile bolnave, sau de alt soi, trebuie scoase, amestecate cu

paie trebuie arse. Astfel împiedecăm înfectoria tulpinilor sănătoase și asigurăm pentru anul viitor cartofi buni de semănat.

Să cosim la timp ierburile, ca să avem fân bun

Cosirea ierburilor se începe atunci când iarba înfloresce. După înflorire iarba se îmbătrânește repede, calitatea fânului se strică și în același timp și cosirea se îngreunează. Deaceia să nu lăsăm ca pășunile să îmbătră-

nească. Cosim la timp și fânul de pe coastele șanțurilor și dolinelor. Fânul tăiat la timp și bine uscat conține mai multe substanțe hrănitoare și este mai bucuros consumat de animale decât fânul îmbătrânit.

Importanța cimbrului

Cimbrul de grădină este un condiment pentru sosuri, tocături, varză sau friptură. O tufă-două de cimbru, într'un colț, al grădinii, ne ajunge pentru tot timpul verii. Cimbrul are nevoie de pământ gras și reavăn și trebuie stropit la timp. Pentru trebuințele bucătăriei din timpul verii folosim rămurile de cim-

bru pentru a da gust bacytelor. Ca să avem cimbru de iarnă, îl lăsăm până înfloresce și atunci smulgem tufele cu rădăcina. Le scuturăm de pământ și le atârnam la uscat. Cimbrul de vară dă o aromă foarte plăcută mâncărurilor, mai ales la acelea cu sos de roșii și e bun de presărat chiar pe salata de roșii.

Cei mai buni elevi ai școlilor române

Tot în ziua de 15 Iunie au fost premiați și cei mai buni elevi ai școlilor noastre. Au primit ca premii bani sau cărți următorii elevi:

GYULA

(Școala Generală și Liceul cu Limba de Predare Română)

Au primit câte o sută de forinți: *Floarea Ollacian, Floarea Radics, Ana Buta și Maria Bogye.* Au primit cărți sau laude din partea corpului profesoral: *Floarea Sečan, Ema Kozma, Sidonia Papp, Emil Garami, Ioan Buta, Ana Boar, Floarea Ruzsa, Irina Iszály, Iosif Sipos, Gheorghe Ruzsa, Elisabeta Alb, Petru Miskucza, Gheorghe Ardelean, Gheorghe Kerekes.*

Eleva *Etelea Veres* și elevul *Teodor Sferle*, au primit premiile cele mai frumoase. *Etelea Veres* va petrece grațios două săptămâni pe malul lacului Balaton, iar *Teodor Sferle* își petrece vara în Republica Pionierilor. (Budapest-Csillebér).

Au fost premiați cu câte o sută de forinți elevii *Liceului Român: Irina Garon, Sofia Rolar, Ecaterina Papp, Teodor Jánk, Margareta Caciara.* Au primit cărți sau laude elevii: *Ștefan Berbecur, Luiza Filimon, Ivor Magdu, Petru Ruzsa, Viorica Németh, Teodor Roșigis, Ioan Borbil, Gavril Bogye, Ilie Oláh.* Elevul *Ioan Hotea*, cel mai bun elev al Liceului Român călătorește la Keszthely, pe malul lacului Balaton unde își va petrece vara. Elevul *Teodor Jánk* va pleca anul viitor în Uniunea Sovietică fiindcă a învățat bine și vrea să se facă profesor de limba rusă.

PUSZTAOTTLAKA. Cei mai buni elevi români la Pusztottlaka sunt: *Ana Crișan, Maria Mészáros, So-*

fia Szelezsán, Ana László și Gheorghe Crișan.

MAGYARCSANÁD. În școala română din Magyarcsanád s-au distins următorii elevi: *Doina Unc, Elena Vanu, Lucia Bodirca, Aurelia Lulai.*

BEDŐ Nici școala română din Bedő nu rămâne în urmă. Elevii acestei școli învață cinstit. Cei mai buni elevi sunt: *Ana Jakab, Heana Moğyorós, Ioan Bokis, Emerik B. Marosan și Iuliana Atjin.*

CE S'A ÎNTÂMPLAT ÎN LUME DELA 15-30 Iunie 1952?

Evenimentele politice din lumea întreagă, între 15-30 Iunie arată puterea tot mai mare a taberei de pace. Însă aceste evenimente ne arată, în același timp, și uneltirile

imperialiștilor anglo-americani și voința lor de a aprinde focul războiului nu numai în Coreea ci și în alte părți ale lumii.

„Viitorul este al acelor care vor unitatea Germaniei“

Cei ce muncesc din Europa Apuseană cer tot mai hotărât ca puterile mari să înceapă tratative pentru unitatea Germaniei și anume pe baza propunerilor sovietice. Și această luptă are deja rezultate mari. Politica lui Adenauer a suferit o înfrângere mare. Consiliul Federal (Söwetségi Tanács) al Germaniei Apusene a declarat că la ratificarea tratatului general este necesară și aprobarea

Consiliului Federal. Prin urmare parlamentul singur nu poate să aprobe tratatul încheiat de Adenauer. Deci Adenauer și americanii s'au înșelat amăr în speranțele lor. Iată ce rezultate a avut lupta celor ce nuncesc. Vocea poporului din Germania Apuseană se face tot mai tare și Adenauer nu poate să facă nimic împotriva voinței poporului.

Americani, cărați-vă din Italia și Germania!

În timp ce tabăra păcii, în frunte cu Uniunea Sovietică continuă lupta dărușă pentru pace, americanii își grăbesc repede pregătirile de război.

În ziua de 16 Iunie, generalul Ridgway, numit generalul-ciumă, a sosit în Italia. La Roma și în mai multe orașe mari, în seara zilei de 16 Iunie, au fost ținute demonstrații de protest împotriva sosirii în Italia a generalului Ridgway. Poliția a fost neputincioasă față de aceste demonstrații. În această

zi, guvernul italian a concentrat în Roma 30 de mii de soldați și poliști înarmați până în dinți. Același lucru s'a întâmplat și în provincie unde partizanii păcii s'au intrunit peste tot și au protestat împotriva sosirii și sederii în Italia a generalului Ridgway. Întâmplările acestea s'au repetat și în Germania Apuseană, unde poporul muncitor și-a arătat voința de a lupta pentru pace și construirea pașnică. Peste tot se audă și era de citit: Americani, cărați-vă din Germania!

Republicile Maghiară și Cehoslovacă pentru unitatea Germaniei

Guvernele Republicilor Populare Maghiare și Cehoslovace s'au declarat energic împotriva tratatului general încheiat la Bonn și împotriva comunității de apărare europeană. Declarația maghiară spune că aceasta nu este altceva decât o încercare de a aprinde un al treilea război mondial și de a împiedica unitatea Germaniei. Prin urmare aceste tratate primejduese pacea Europei și pacea întregii lumi. În sfârșit declarația spune că Republica Populară Maghiară nu recunoaște aceste tratate

ci sprijină propunerile Uniunii Sovietice referitoare la crearea unității Germaniei. Adunarea Națională a Cehoslovaciei a declarat în ziua de 20 Iunie, că tratatele semnate la Bonn și Paris primejduese pacea europeană. Adunarea Națională a trimis un apel parlamentelor, din Franța, Anglia, Italia, Belgia, Olanda și Luxemburg. Acest apel arată că la Bonn și la Paris se pregătește războiul, prin urmare parlamentele tuturor țărilor trebuie să lupte împotriva politicii de război al americanilor.

Guvernul francez are frică de tov. Jacques Duclos

Tov. Jacques Duclos a scris o scrisoare către președintele Adunării Naționale Franceze și a cerut ca să fie ascultat în parlament. El spune că a fost arestat împotriva dreptului și este internat în mod ilegal. Duclos vrea să demască politica guvernului, vrea să arate înrăutățirea condițiilor de trai ale maselor muncitoare, ce este o urmare a politicii de război a guvernului francez, politica care duce la fascism. Cererea lui Jacques

Duclos a fost respinsă. Guvernul francez nu-i îngăduie să vorbească în Adunarea Națională, fiindcă are frică de tov. Duclos așa, încât guvernul se vede silit să refuze lui Duclos exercitarea mandatului de deputat. Da! Guvernului Francez îi e frică de dreptate, îi e frică de prezența tovarășului Duclos în Adunarea Națională, căci îi e frică de demascarea și de mânia poporului muncitor francez.

Greve și greve în Japonia

Guvernul japonez pregătește niște legi reactionare. Poporul țării demonstrează împotriva acestor legi, care vor să lege mâna poporului muncitor. La demonstrații de protest au participat peste 2 milioane de persoane. Muncitorii a 138 de stațiuni electrice au declarat greva. Multe instituturi de învățământ au declarat la fel greva. Poliția nu poate să facă nimic împotriva acestor greve și demonstrații.

Este caracteristic pentru pregătirile de război ale guvernului japonez că el vrea să creeze o flotă mare. Pentru această flotă a și fost elaborat „un plan cincinal”. Americanii sprijină crearea flotei japoneze. Se spune că anul acesta Japonia va primi 60 vase americane.

Avion suedez peste frontiera sovietică

În ziua de 16 Iunie un avion militar suedez a trecut în șor frontiera sovietică. Guvernul Sovietic a protestat împotriva violării frontierei sovietice de către avionul militar suedez.

U.R.S.S. a rupt relațiile cu Venezuela

Poliția din Venezuela a arestat fără niciun motiv pe tov. Jakusev, functionar al ambasadei sovietice, și pe soția sa. Din această cauză guvernul sovietic a rupt relațiile cu guvernul Venezuelei.

La aceasta, guvernul Venezuelei a înconjurat ambasada sovietică cu poliști și a intrerupt legătura ambasadei cu lumea din afară. Guvernul Sovietic a comunicat guvernului Venezuelei că dacă el nu va înceta fărădelegile împotriva ambasadei sovietice, atunci Guvernul Sovietic va fi silit să ia aceleași măsuri împotriva ambasadei Venezuelei la Moscova.

Presa.
ne învață
și ne conduce!

LIBERTATEA NOASTRĂ

Informativul Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria.
Redactat de un comitet de redacție.
Editor responsabil:
Petrú Pomuecz.
Redacția și administrația
Gyula, Városház-u. 13.
Telefon: 134.
Tiparul: Imprimeria din Gyula
Conducător responsabil:
Andrei K. Szabó.
Aprobat de N. M. cu.
0382/A/L/N/1-1950 No.

Prin sate cu echipa culturală

În apropierea orașului Debrecen se află o comună cu 4000 de locuitori. Comuna se numește Pocsaj. Populația acestei comune se compune din unguri și din români.

În ziua de 21 Iunie, comuna Pocsaj s'a adunat în casa culturală. Sala mare a fost plină de bătrâni, de tineri, de bărbați, de femei, însă nici copiii nu au vrut să rămână acasă. Peste tot întâlnești copii, care se uită tare curios la scenă. La scenă vezi lucruri interesante. Dacă te uiți în fața publicului, nu vezi nimic mișcare, nu auzi nicio respirație. În momentul următor poporul râde cu hohot. Se reprezintă piesa „Vonnégys”. Dansurile populare române, maghiare și germane și cântecele populare și revoluționare române și maghiare plac mult acestui public numeros, care aplaudă cu cea mai mare plăcere și însufletire după fiecare număr al echipei culturale române din Gyula. Da! Căci este ceva mare, este un lucru mare că echipa culturală română din Gyula a venit la Pocsaj.

Succesul e mare! Aceasta însă este natural fiindcă membrii echipei s'au pregătit temeinic să distreze pe cei ce muncesc dela sate. Fiecare membru e însufletit și conștiincios, și băietii și fetele: conducătorul lor, Ion Gombos îi îndrumază bine, și membrii îl ascultă cu drag: Ioan Lázár, Ștefan Lázár, Ludovic Torza, Francisc Szabó, Gheorghe Magdu, soția lui Ștefan Gyulai, Olga Boarin, Petru, Ludovic și Ladislau Dobra, Gheorghe Crișan, Ioan Fejér, Maria Marošun și Rafela Radics.

„Să vină în fiecare lună o astfel de echipă!“

Stăm de vorbă cu membrii echipei Ei ne povestesc mult, ne povestesc lucruri interesante. În ziua de 16 Iunie au fost la Vekerd. Nu au fost așteptați, nimic nu a fost pregătit. Însă tov. Gombos nu s'a dat înapoi. Cu dibăcie și iscusință a aranjat reprezentarea. Și a venit un public de cel puțin 200 de persoane.

Piesa, cântecele populare, dansurile române, maghiare și germane au avut un succes nemaipomenit. Poporul s'a simțit fericit și satisfăcut după munca grea a zilei. Președintele sfatului, văzând impresia ce a produs-o echipa culturală, a și spus: „Vreau să vină, în fiecare lună, o astfel de echipă în comuna noastră”. Da! Fiindcă o echipă bună ușurează munca poporului, îl îndeamnă și-l ajută.

La Zsáka, Berettyó-ujfalu și Bedő

La Zsáka echipa a ținut două reprezentații: una în Gospodăria de Stat și una în sat. La reprezentații au luat parte peste 300 de persoane. În Gospodăria de Stat tărâni muncitori români și maghiari trăiesc și muncesc în cea mai mare înțelegere. Scopul lor

este comun: unirea tuturor puterilor pentru a produce mai mult, pentru a apăra pacea, libertatea.

La Berettyóujfalu echipa a fost așteptată de un public de 500 de oameni. Reprezentația a fost ascultată și de mulți soldați și ofițeri ai Armatei noastre Populare. S'a văzut că populația maghiară iubește mult cultura populară română și se simte bine văzând echipa culturală română, fiii și fiicele naționalității române din țară.

La Bedő reprezentația a fost ținută în aer liber. Au fost de față cam 200 de persoane. Ungurii și românii trăiesc și aici în înțelegere perfectă și în frăție. Vizita echipei culturale a mai întărit aceasta frăție.

Schimb de experiență la Biharkeresztes

Însă a fost o localitate unde abia au fost 50 de persoane la reprezentația echipei culturale. De ce? Fiindcă o zi înaintea sosirii echipei române a fost aici o altă echipă, care a dat o reprezentație foarte slabă și nu a reușit să câștige simpatia și plăcerea populației. Locuitorii au crezut că nici echipa română nu va fi mai bună, s'a simțit păcălită și nu a venit la reprezentație. Iată de ce echipele culturale trebuie să fie bine pregătite și trebuie să reprezinte ceea ce interesează publicul. O echipă slabă cauzează pagube mari care abia se pot îndrepta.

Văzând nivelul înalt al echipei, Sfatul de Plasă a invitat pe membrii la un schimb de experiență. Echipa română a explicat aici cum trebuie să lucreze o echipă bună. Echipa a executat cântecele și dansurile române, maghiare și germane a vorbit despre alegerea celei mai bune piese și prin aceasta a îmbogățit experiențele Sfaturii de Plasă dela Biharkeresztes.

Echipa își cunoaște datoria

Rezultatele sunt frumoase. Însă nu lipsesc nici greutățile. De data aceasta echipa călătorește cu tren, ba câte odată face câte un kilometru și pe jos, ceea ce nu este lucru ușor. Însă echipa română își cunoaște datoria și nu se dă înapoi în fața greutăților. Dragostea de popor, dorul de a răspândi cultura în rândurile poporului muncitor este tare în fiecare membru al echipei. Ei știu că toate greutățile trebuie înfrânte și că drumul biruinței este plin de sfertări, de greutăți. Și echipa își face datoria. Ea să ne fie de pildă! Ea să ne arate cum trebuie să iubim poporul și ce trebuie să facem pentru distracția, pentru luminarea poporului. Prin aceasta ne facem părtași în fărâșirea vieții mai fericite, în apărarea păcii și în zidirea socialismului victorios și în țara noastră, în țara celor ce muncesc.

Fotbal

Micherechi SE-Kondoros SE 1-1 (0-0)

O luptă curată, două echipe demne de divizie

Micherechi: 180 suporteri

Arbitru: Benyovszki Z.

Micherechi: Păuca Gh. – Balogh (Bagi m. 52), Bányai P., Lukucz I., Kovács T. (dr. Bányai T. m. 58), Poiendan, Ruja V., Gajdács, Kovács Gy., Lucucz M. (Putnoki m. 68), Bondár A.

Rezerve: I. Păuca, T. Kiss, Simon, Kurta

Antrenori: Balogh István, Dumitru Boca

Kondoros: Szabó P. – Kasik, Mitykó, Miklya, Benczúr, Pusztai, Kajtár, Pardi (Boér Zs.), Vajgely, Szeverényi, Harangozó

Antrenori: Janis János, Ancsin György

Goluri: Lukucz Șt. și Miklya

Au jucat bine: Bányai P., Lukucz Șt., Poiendan, Kovács Gy., Bondár A., Păuca Gh. și Miklya, Harangozó, Kajtár, Pusztai, Benczúr, Vajgely, Szabó P.

Înainte de meci, fiecare membru al conducerii echipei noastre a declarat că vom câștiga cel puțin cu un gol. Portarul echipei oaspete, Szabó P., a zis că echipa din Kondoros va câștiga cu un gol.

Foarte important de știut că foarte mulți iubitori ai fotbalului și oameni care se ocupă zi de zi cu fotbalul au văzut importanța acestui meci. Nu întâmplător, au fost curioși să vadă acest derbi: *Hegedűs Attila* (arbitru NB. II, actualmente NB. III), *David Cozma* (arbitru jud.),

Szpisják Zsolt (arbitru NB. I internațional, membru al consiliului județean de arbitri), *Iványi Zoltán* (arbitru NB. I, membru al consiliului județean de arbitri), *Hanyecz István* (revizor NB. III) (*foto 1*).

Prima repriză a fost a noastră, a micherechenilor. Am avut mai multe ocazii în fața porții lui Kondoros. Cea mai însemnată fază a fost în minutul 8, când V. Ruja a executat cornerul din dreapta, Petru Bányai s-a ridicat în aer (*foto 2*). Balonul alunecând pe bara dreaptă a părăsit terenul

foto 2

foto 3

Min. 29: Gajdács a executat o lovitură liberă, balonul numai cu câțiva cm a ocolit poarta adversă. (*foto 3*)

Min. 31: Din nou o fază foarte promițătoare pentru ai noștri.

duel la care s-a născut un scor drept.

Janis János, Ancsin György: – Am participat la un meci cu mare alură, ambele echipe au luptat mult pentru victorie, dar în final s-a născut un scor

drept, cu egalitate. Jos pălăria!

Hanyecz István: – Eu cred că toată lumea poate fi mulțumită de jocul pe care l-am văzut azi. Scorul a fost potrivit.

Szpisják Zsolt: – Luptă curată, două echipe dem-

ne de divizie, dar pentru a se stabili în divizia NB. III mai trebuie să se dezvolte.

Iványi Zoltán: – Ambele echipe au jucat foarte bine, demn de divizia județ I. Oricare poate să câștige campionatul dintre cele trei echipe. Momentan, Micherechiul are mai multe șanse, bichișenii greșesc în continuare, cei din Kondoros sunt tare atenți, oricând pot să-i depășească pe micherecheni. E o adevărată luptă, un adevărat campionat. MIC

de joc. Cu toate că nu a fost gol, faza a fost o adevărată revelație pentru fiecare suporter.

Patru minute mai târziu, Gajdács a executat o lovitură liberă de la 20 metri.

Min. 14: Corner pentru ai noștri.

Min. 18: Fază în fața porții noastre.

Min. 40: Șansă mare pentru oaspeți.

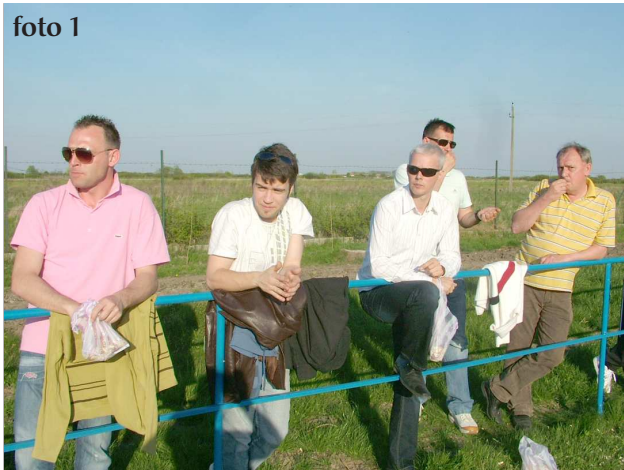
În repriza a doua, oaspeții au început cu mult mai mare elan, aproape toată repriza au atacat numai ei. Însă în minutul 78, după un contraatac din aripa dreaptă, Poiendan a pasat în centrul careului, după care Șt. Lukucz a marcat pentru echipa noastră (1-0).

Din păcate, nu mult timp ne-au lăsat adversarii să ne bucurăm. În minutul 81, Miklya a marcat pentru Kondoros (1-1).

În minutele ce au mai rămas, ambele echipe s-au străduit să mai marcheze încă un gol, dar nu le-a reușit.

Balogh István, Dumitru Boca: – Suporterii care au fost alături de noi și de data aceasta au putut vedea un meci foarte bun și distractiv. Ambele echipe s-au străduit să câștige, am putut vedea un adevărat

foto 1

Ultimele rezultate

Jánoshidai SE–Jula VFC	2-1(8)
Nagyecsed RSE–Leta I	1-0(12)
Micherechi SE–Kondoros SE	1-1(1)
Micherechi SE–Șercad KLE	1-1(1,11)
Bichiș FC–Orosháza	2-4(3)
Gyomaendrőd FC–Bichiș FC	2-1(3)
Ciorvaș SK–Dombegyház NSE	4-0(3)
Chitighaz SE–Csanádapácai EFC	2-1(2)
Békéssámson SK–Bătania TK	1-4(9)
Aletea LE–Telekgerendási SC	2-1(4)
Kunágota TE–Leucushaz KSK	6-3(11)
Nyírmártonfalva–Leta II	2-0(13)
Apateu SE–Komádi SE	1-3(13)
Szerep SE–Jaca SE	2-2(14)
Săcal SE–Esztár	7-2(11)
Pocci KSE–Földes NKSE	3-1(3)

Următoarele meciuri de fotbal

30 aprilie, sâmbătă, ora 16.00: Leta I–Hajdúszoboszlói SE

Ora 16.30: Kismarjai SE–Pocci, Nagyrábé PSK–Săcal SE, Földes NKSE–Apateu SE, Jaca SE–Konyári SE

Ora 17.00: Jász Sport FC–Jula TFC, Chitighaz SE–Vésztői DE, Bătania TK–Dombegyház NSE, Dobozi SE–Ciorvaș SK, Crâstor SE–Aletea LE, Újkígyós FC–Leucushaz KSK

1 mai, duminică, ora 16.30: Leta II–Derecskei LSE

Ora 17.00: Micherechi SE–Orosházi RVSE

TVR 1

Luni 2 mai

6.00 Telejurnal 8.00 Serial. Dovadă de iubire 9.00 Supermarket de divertisment 11.00 Folclor 11.40 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 13.00 Telejurnal 14.30 Emisiune în limba maghiară 16.00 Perechea potrivită 17.00 Telejurnal 17.25 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 19.00 Telejurnal 20.00 Prim plan 21.00 Serial. Nebunii de pe Madison Avenue.

Marti 3 mai

6.00 Telejurnal matinal 8.00 Serial. Dovadă de iubire 9.00 Ne vedem la TVR 11.00 Folclor 11.40 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 13.00 Telejurnal 13.45 Festivalul Internațional de Film „București” ediția a VII-a 15.00 Emisiune în limba maghiară 16.00 Perechea potrivită 17.00 Telejurnal 17.25 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 19.00 Telejurnal 20.00 Cu ochii'n 4 20.40 Fotbal: Barcelona–Real Madrid.

Miercuri 4 mai

6.00 Telejurnal 8.00 Serial. Dovadă de iubire 9.00 Profesioniști...cu Eugenia Vodă 10.00 Drumul hârtiei. Documentar 11.00 Folclor 11.40 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 13.00 Telejurnal 13.45 Mai aproape de tine 14.30 Oameni ca noi 15.00 Convieterii 16.00 Perechea potrivită 17.00 Telejurnal 17.30 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 19.00 Telejurnal 20.00 Cu ochii'n 4 20.40 Fotbal: Manchester United–Schalke.

Joi 5 mai

6.00 Telejurnal 8.00 Serial. Dovadă de iubire 9.00 Garatant 100% 10.00 Documentar (R) 11.00 Folclor 11.40 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 13.00 Telejurnal 13.45 Interes general 14.30 Emisiune în limba germană 17.00 Telejurnal 17.25 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 19.00 Telejurnal 20.00 Judecă tu! 21.10 Film. Portretul lui Dorian Gray 23.00 Serial. CSI-Crime și investigații.

Vineri 6 mai

6.00 Telejurnal 8.00 Serial. Dovadă de iubire 9.10 Întrecerea anilor 11.00 Folclor 11.40 Serial. Legende de palatului: concubina regelui (R) 13.00 Telejurnal 14.30 Tribuna partidelor parlamentare 15.00 Parlamentul României 16.00 La vie en rose 17.00 Telejurnal 17.30 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 19.00 Telejurnal 20.10 O dată'n viață 22.10 Film. Transamerica.

Monica Stan prezintă „La vie en rose”

Sâmbătă 7 mai

6.10 Omul și timpul 7.30 Zestrea românilor 8.00 Desene animate 9.00 Serial. Hannah Montana 11.00 Pro patria 11.30 Europa mea 12.00 Fără frontiere 13.00 Telejurnal 13.30 Desene animate 14.00 O dată'n viață 16.10 Film. Don Quijote, mulțumesc! 17.45 Te enciclopedia 19.00 Telejurnal 20.00 Întrecerea anilor 22.10 Film. Sukiyaki Wester Django.

Duminică 8 mai

6.00 Desene animate 6.30 Universul credinței 7.30 Universul credinței 8.30 Ca la carte 9.00 Tezaur folcloric 10.00 Viața satului 10.50 Minutul de agricultură 11.00 Viața satului 12.00 Ultima ediție 13.00 Telejurnal 13.30 Desene animate 14.00 Folclor 15.00 Supermarket de divertisment 17.00 50 de minute cu Pleșu și Liceanu 19.00 Telejurnal 20.10 Film. Lenin-grad 22.00 Garatant 100%.

TVR 2

Luni 2 mai

7.10 Tonomatul DP 2 9.00 Serial. Miracole 10.00 Confesiuni (R) 11.00 Telejurnal 12.30 Vrajitorii lui Jamie 13.00 ABC...De ce? 13.35 Împreună în Europa 14.30 Descurcă-te singur! (R) 15.00 Serial. Miracole (R) 16.00 Telejurnal 16.30 Confesiuni 17.30 Serial. O vară cu Paula 18.00 Ora de business 19.00 Serial. Regele Qian 20.00 La mustață 21.00 Ora de știri 22.35 Serial. Spionii.

Marti 3 mai

7.10 Tonomatul DP 2 9.00 Serial. Miracole 10.00 Confesiuni (R) 11.00 Telejurnal 12.30 Bucătăria lui Jamie 13.00 ABC...De ce? 13.35 Împreună în Europa 14.30 Tribuna partidelor parlamentare 15.00 Serial. Miracole (R) 16.00 Telejurnal 16.30 Confesiuni 17.30 Serial. O vară cu Paula 19.00 Serial. Regele Qian 20.00 La mustață 21.00 Ora de știri 22.35 Serial. Spionii.

Andrei Bărbulescu la „Telejurnal”

Miercuri 4 mai

7.10 Tonomatul DP 2 9.00 Serial. Miracole 10.00 Confesiuni (R) 11.00 Telejurnal 12.30 Bucătăria lui Jamie 13.00 ABC...De ce? 13.35 Împreună în Europa 14.30 Patinaj artistic 16.00 Telejurnal 16.30 Confesiuni 17.30 Serial. O vară cu Paula 19.00 Patinaj artistic 21.10 Ora de știri 22.00 Frăția vinului 22.35 Serial. Spionii.

Joi 5 mai

7.10 Tonomatul DP 2 9.00 Serial. Miracole 10.00 Confesiuni (R) 11.00 Telejurnal 12.30 Bucătăria lui Jamie 13.00 ABC...De ce? 13.35 Împreună în Europa 14.30 Tribuna partidelor parlamentare 15.00 Serial. Miracole (R) 16.00 Telejurnal 16.30 Confesiuni 17.30 Serial. O vară cu Paula 18.00 Ora de business 19.00 Serial. Regele Qian 20.00 Arena leilor 21.00 Ora de știri 22.00 Film scurt pe 2.

Vineri 6 mai

7.10 Tonomatul DP2 9.00 Serial. Miracole 10.00 Confesiuni (R) 11.00 Telejurnal 12.30 Bucătăria lui Jamie 13.00 ABC...De ce? 13.35 Împreună în Europa! 14.30 Azi despre mâine 15.00 Serial. Miracole (R) 16.00 Telejurnal 16.30 Confesiuni 17.30 Serial. O vară cu Paula 18.00 Ora de business 19.10 Film. Îngerul răzbunător.

Sâmbătă 7 mai

7.00 Arhitecturi. Documentar 8.00 Fii în formă! 9.30 Supraviețuitori în jungla urbană (R) 10.00 Liber pe contrasens 11.30 România delicioasă 12.00 Frăția vinului (R) 12.35 Atenție, se cântă! 14.10 Film. Aventurile lui Greyfriars Bobby 16.00 Telejurnal 16.30 Cirque du Soleil. Focul lăuntric 17.30 Pașaport de România 18.30 Rădăm până la capăt 19.10 Film. Despre băieți și fete (I) 20.45 Poate nu știai 21.00 Ora de știri 22.00 Timpul chitarelor 23.00 Serial. Hotel Babylon.

Duminică 8 mai

7.00 Pașaport de România (R) 8.00 Descurcă-te singur! 9.00 Hobbyceiuri 10.00 Pescar hoinar 10.30 Motomagia 11.30 Jamie Oliver: Călătorii culinare 12.00 Concert 13.00 Dobro urban 14.10 Film. Comedie romantică 16.00 Telejurnal 16.30 D'ale lu' Mitică 17.30 Natură și aventură 18.00 Top cut 18.30 Pe picior mare 19.10 Film. Despre băieți și fete (II) 21.00 Ora de știri 22.00 Acadeaua.

O VOCE ROMÂNEASCĂ

Viața și tradițiile românilor din Ungaria

2 MAI, LUNI (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Montaj de muzică populară 17.55: Încheiere

3 MAI, MARTI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: „Din 4 colțuri ale lumii” 17.55: Încheiere

4 MAI, MIERCURI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

5 MAI, JOI (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.40: Revista presei 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

6 MAI, VINERI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

7 MAI, SÂMBĂTĂ (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericii ortodoxe și al adunărilor baptiste 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Reportaje, interviuri 17.25: Stele de cinci stele – emisiune de muzică ușoară 17.55: Încheiere

8 MAI, DUMINICĂ (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: „În lumea credinței” – emisiune religioasă 17.00: Sinteză știrilor săptămânii 17.10: Retrospectiva săptămânii (spicuiri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

Emisiunea radiofonică în limba română este difuzată zilnic între orele 16.00–18.00, pe undele medii cu frecvențele de 1188 kHz și 873 kHz.

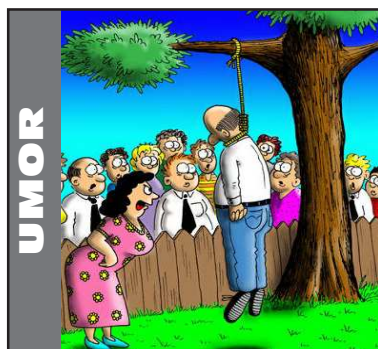
Ecranul nostru

miercuri, 4 mai 2011 (m1 ora 14.06)

Reluare: vineri, 6 mai 2011 (m2 ora 9.25)

Programul prevăzut pentru săptămâna viitoare:

Executivul de la Budapesta intenționează să modifice Legea Cultelor din Ungaria. Conform noii legi, Biserica Ortodoxă Română din Ungaria ar putea deveni biserică istorică. Ce ar însemna acest lucru pentru românii ortodocși din țară? Aceasta este întrebarea pe care am adresat-o Prea Sfințitului Episcop *Siluan*. În a doua parte a programului vă prezentăm situația financiară dezastruoasă a „Foi românești”. Săptămânalul românilor din Ungaria este aproape de a nu mai putea funcționa. Realizator: **Aurel Becan**

Cazare ieftină la Centrul Cultural Românesc din Jula

Liceul „N. Bălcescu”, Școala Generală și Căminul de Elevi din Jula funcționează într-o clădire impozantă. Instituția oferă cazare la nivel superior.

În cadrul centrului dispunem de 5 camere de oaspeți cu câte 2 paturi și 5 camere cu câte 3 paturi. Acestea pot fi închiriate pe parcursul întregului an. Fiecare cameră are baie separată și un mic balcon.

Contacte și informații:

e-mail: romiskgyula@freemail.sulinet.hu
telefon: +36/30-692-7359

ECRANUL NOSTRU pe Internet: www.mtv.hu

Pizzeria și Pub-ul „Casa Nostra” din Chitighaz, piața Principală (Fő tér) nr. 10

Deschis: de marți până duminică între orele 16.00–22.00. Luni închis.

Vând teren îngrădit pentru construcții la Jula, lângă poiana Dürer, într-o zonă rustică în dezvoltare, potrivit pentru întreprinderi turistice. Terenul are o suprafață de 10.444 m². Contact: +36-70/701-9286.

Un indian se duce la un notar din vestul îndepărtat și îi spune supărat:

- Domnul notar, am auzit că poți să schimbi numele. Al meu nu-mi mai place.
- Cum te cheamă?
- Trenulețul care merge agale printre paștile înflorite în luna de mai...
- Trenulețul...care...merge..., scrie notarul.
- Și cum vrei să te cheme acum?
- U-UUUUUUUUUUUUUUUUU!!!

www.radio.hu

Icoana ne arată cât de frumos și simplu se poate vorbi despre Dumnezeu...

Pe 19 aprilie, la Muzeul Kiscelli din Budapesta a avut loc vernisajul expoziției cu titlul „Icoana pe sticlă... timp de credință în spațiul Transilvaniei”. Expoziția a fost organizată de Institutul Cultural Român, împreună cu Muzeul Astra din Sibiu. Au fost expuse 33 de icoane pe sticlă, date în secolul al XIX-lea și care fac parte din Tezaurul României. La vernisaj au participat *PS Siluan*, doamna ambasador *Irina Comaroschi* și *Mirela Crețu*, director adjunct al Muzeului Astra din Sibiu.

Muzeul Kiscelli din Budapesta este un loc încărcat de istorie. A fost pe rând mănăstire, biserică, garnizoană militară pe vremea Împăratului Iosif al II-lea, loc de expunere a mobilei

produse de proprietarul Max Schmidt, colecționar de artă și fabricant de mobilă. Din anul 1938 a devenit muzeul orașului, iar astăzi este Muzeul de istorie și artă. Icoanele de tezaur au fost expuse în Sala Oratoriu, odinioară sală de rugăciuni. PS Siluan a arătat că poate nici un loc nu este mai potrivit pentru aceste icoane pe sticlă decât o sală de rugăciuni, în momentul în care ne pregătim de marea sărbătoare a Învierii Domnului. A precizat că tradiția picturii icoanelor începe în Bizanț și pătrunde în Apus în centre ca Bavaria, Austria, Boemia, în cursul secolelor XVII și XVIII, iar în Transilvania trebuie pus în legătură și cu meșteșugul ceramicii și al sticlei. Meșterii români

din Transilvania au preluat tehnica picturii icoanelor pe sticlă și au dus-o în sfera religioasă, cu elemente simple, dar minuțios elaborate. Autorii lor erau țărani autodidacți, care preluau tehnica din tată în fiu. Au fost și monahi, care au pictat în mănăstiri, printre cele mai renumite fiind Mănăstirea Nicula, unde tradiția picturii icoanelor s-a păstrat până azi. Cele mai importante centre de pictură au fost cele de pe Valea Sebeșului, din Țara Făgărașului, din zona Clujului, la Nicula, sau din satele Mărginimii Sibiului. Preasfinția Sa a precizat că au îmbinat elementele bizantine cu cele apusene, putându-se spune că ei au unit Răsăritul și Apusul.

Doamna ambasador a

atras atenția asupra încărcăturii spirituale deosebite pe care o au aceste icoane, care înainte de a face parte din tezaurul României au fost în casele țăranilor români, martore ale momentelor de rugăciune, smerenie și credință ale omului simplu. Icoana ne arată cât de frumos și simplu se poate vorbi despre Dumnezeu. Curatorul expoziției a precizat că nu întâmplător au fost alese 33 de icoane: câte una pentru fiecare an al Mântuitorului. A precizat că icoana pe sticlă este o rugăciune în culoare, care ne conduce într-o călătorie lăuntrică și ne învață că nu suntem singuri. Icoana este o deschidere spre cer. Credința creștin ortodoxă a fost singura mare mângâiere a țăranului din secolele

XVIII–XIX, Transilvania cuprinzând și primind iconografia ortodoxă bizantină asemenea unei fortărețe de apărare a tradiției.

În încheiere, au fost vizitate catacombele aceluiași muzeu, care păstrează până astăzi munca și talentul a cinci artiști români: *Sorin Dumitrescu*, *Mihai Sârbulescu*, *Horia Paștină*, *Ion Grigorescu* și *Ioana Bătrănu*. Ei au pictat în 1994, pe porțiuni din pereții de piatră și cărămidă, reprezentări religioase ortodoxe. Au lucrat timp de o săptămână la lumina făcliilor lăsând generațiilor o urmă a talentului și credinței lor. Expoziția de icoane pe sticlă de la Budapesta poate fi vizitată până la data de 30 mai.

Gabriela Enea Elekes

Muzeul ASTRA

Muzeul KISCELLI

ROMANIA

Icoana pe sticlă...
timp de credință

în spațiul Transilvaniei

Vernisajul expoziției

Marti, 19 aprilie 2011, ora 18.00

Muzeul Kiscelli, Sala Oratoriu

1037 Budapesta, str. Kiscelli nr. 108

Acces imediat cu autobuzul 165 (Plaza Kolosy)

colaborare la stajia Romanologiei ul.

Expoziția va fi deschisă în perioada
19 aprilie - 30 mai 2011

FOAIA
românească
29 aprilie 2011
www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director: Eva Iova. Colectiv redacțional: Rita Păcșas, Anca Liana Butar, Ana Cioca Czesznak. Tehnoredactor: Ioan Ruja. Editura și redacția: **5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95.** Telefon: **(66) 463-152, 361-789** Fax: **(66) 463-152**, E-mail: foaia@foaia.hu, Editor responsabil: Dr. Ioan Ciotea, președinte, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Schneider Nyomda Kft, 5700 Jula, str. Károlyi M. nr. 7. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foaia românească în județele Bács-Kiskun, Bichiș și Ciongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2011: **3 luni 1050 forinți; 6 luni 2100 forinți; 1 an 4200 forinți.** Apariția publicației este asigurată de Fondul „Wekerle Sándor”.